

*Докладъ на Ржковн. Църк. пѣвч. курсъ
въ Св. Радуйль, одобренъ и препорѣчанъ отъ Св.
Синодъ № 2347, 31. III. 1928 год.*

РЖКОВОДСТВО

по

ЦЪРКОВНИЯ ТИЛЖОНЪ

ПЪРВО ИЗДАНИЕ

Съставили:

Свещеникъ Георги Соколовъ, секретарь Архиер.
намѣстничество гр. Самоковъ

Протоиерей Стефанъ Днаовъ, енорийски све-
щеникъ и ржководитель Църк. пѣвчески курсъ
с. Радуйль, одобренъ и препорѣчанъ отъ Св.
Синодъ № 2347 — 31. III. 1928 год.

Предговоръ

Настоящето пособие „Ръководство по църковния типиконъ“, по многобройни молби се наложи да бъде отпечатано. Ние не се вестяваме като творци и съчинители, а само изпълнители отъ тоя родъ пособие на опиящата църковно-практическа нужда.

И двамата отъ насъ, единия въ качеството на десетъ годишенъ ръководителъ на църковно-пъвчески курсъ, при храма на с. Радушлъ, Самоковско, Софийска епархия, а другия въ качеството на дългогодишенъ секретаръ при Самоковското архиер. намѣстничество и ревизоръ на сжщата духовна околия, въ службата ни, не рѣдко срѣцнахме недоумения и различни разбирания и тълкувания на типика. Не само тази констатация, но и убеждението за едно пълно, изчерпателно, завършено пособие и ръководство по църковния редъ въ църковнитъ служби, въпрѣки бедността ни, ни застави да направимъ жертва и дадемъ настоящето пособие, напечатано за широко разпространение.

При съставяне на ръководството, основнитъ начала сж дали за насъ да дадемъ по възможно чинопоследование начинъ за изпълнение на известно чинопоследование.

Църковно пъвческиятъ курсъ въ с. Радушлъ, съ архипастирското внимание, благословение и подпомагане на Негово Високопреосвещенство Св. Софийския Митрополитъ Г. Г. Стефанъ, въ своя десетъ годишенъ животъ, даде на църковната пълница и на светая Святыхъ на църквата ни отлични постижения на добросъвестни работници.

Тукъ, обаче, като ръководителъ, изпълихъ казвѣлата нужда отъ ясенъ, точенъ и пъленъ наръчникъ за църковнитъ пъвци и свещенослужители по всички богослужебни последования, поради което се заловихъ да изуча и провъря есничко, което лежи въ основата на установения църковенъ редъ и като резултатъ се яви това скромно, ала изчерпателно пособие за правилна църковно-пъвческа и богослужебна служба. Нъщо ново не съчинихме, защото църквата си има неизмѣняемъ и вѣченъ редъ, но установеното точно и ясно изяснихме и указваме реда до степенъ цото и най-

Президадена от Радка Тончева
София, 2012

мамо подготовения за църковно богослужебна, работа да се справя безпогръшно и да отговаря на всичкитъ повеления и изисквания на църковния типикъ безъ смущение, колебания и страхъ.

Стоитицить молби на събрата и пѣвци да ги улеснимъ съ придобития въ курса опитъ, ни дадохъ сила и куражъ да рискуваме съ издаването на това ни пособие, което Негово Высокопреосвященство Кирилъ архъепъскъ, при ревизиитъ на църковно-пѣвческия курсъ нарече безпогръшенъ на пѣвческо и неколебаещъ се „пестунъ“ на свещеническото и пѣвческо служение въ строгитъ рамки на приетия църковенъ редъ.

За цѣльта сме се ползували отъ следнитъ пособия: *Изяснение Божественной литургий отъ Иваномъ Димитрескомъ* — С. Петербургъ 1884 год.; *Тълкувателно богослужение отъ Т. Попова, Ст. Загора*; *запискитъ по тилика на Манаси п. Теодоровъ и пѣвци на Иеромонахъ Филилъ и Ионко Генчевъ*; *Служебника на Св. Симодъ и литургиката на Иеромонахъ Макарий 1906 година.*

Нека благочестивитъ ревнителъ на изправната клиросна служба и благоговѣйнитъ священослужители предъ Светия Олтарь на църквата ни, всички въобще, които се готвятъ за четци, пѣвци и священослужители, намѣрять въ този ни скроменъ трудъ, улеснението на гладко и безпогръшно изпълнение на своя священь дѣлъ, защото всичко изложено тукъ е изпитано, проверено и изживѣно, както отъ въкове е наредила и постановила Светата православна църква.

Съ този си скроменъ трудъ, ние предлагаме нашето ръководство, като пособие за най-лесно запознаване и по-лесно усвояване на цѣлата материя трактувана отъ типикона.

Отъ Съставителитъ

ПОСЛЕДОВАНИЯ ЦЕРКОВНИ ИЗОБЩО

Всѣки отъ насъ може съ каквито ще думи да се моли на Бога, тоя всеблагъ Отецъ, който е навсѣкжде, но за редовностъ, опредѣлено е да Му се молятъ Клирийцитъ, отъ страна на народа въ мѣста опредѣлени за моление — богослужение.

Образцитъ по които ставатъ тѣзи моления, се наричатъ **църковни последования**. Въ тѣхъ ние славословимъ Бога, молимъ Му се и Му благодаримъ, като четемъ священното писание.

Едни отъ тѣзи църковни последования се извършватъ въ църквата всѣки день — тѣ сж: **Редовни последования**, каквито сж: вечерната и утренната. Други се извършватъ въ недѣлни и празнични дни и когато стане нужда — тѣ сж: **Извънредни последования**. Св. литургия, требитъ и Св. обряди.

Редовни последования

Свещеникътъ се моли Богу въ църквата два пѣти презъ денътъ — сутринъ и надвечерь. Сутринъ той чете: полунощницата и утренната, а надвечерь — деветия часть и вечернята. А пѣкъ въ домътъ си той е длъженъ да чете опредѣленитъ часове: 1^и, 3^и, 6^и както и повечерието.

Следователно, предметътъ на **църковния типиконъ** — **уставъ**, е да урегулирва: какво молитвословие или пѣснопѣние; отъ къде (коя богослужена книга) да се вземе и кое кога, или следъ какво да се прочете, или изпѣе.

Въ кръга на годишното богослужение различаваме

- I. Богослужение извънъ великия постъ.
- II. Богослужение презъ великия постъ и
- III. Богослужение презъ Св. Петдесатница.

ПЪРВИ ОТДЪЛЪ

I. Богослужение извън великия постъ.

То обхваща периода отъ недѣлата на „Всичкиѣ светии до недѣлата на „Митаря и Фарисея“. Богослужението се извършва по октоиха и по месечникѣтѣ минеи.

1. Вечерно богослужение.

Въ състава на вечерното богослужение въ този периодъ влизатъ деветия часъ и вечернята.

За деветия часъ.

Деветия часъ, който подъ редовното изчисление на часоветѣ отъ сутринята до вечерята съответствува на 4-ия или 5-ия часове следъ пладне.

Той е билъ освещаванъ съ молитва още въ вехтозаветната църква. Деветия часъ въ новозаветната църква е означуванъ съ кръстната смръть на Господа нашего Исуса Христа. Той се чете всѣки день преди вечернята. Съ него се завършва текущия църковенъ день. Последованието му е изложено въ часослова. Въ монастирнѣтѣ се чете въ притвора.

Редътъ му е следния:

Свещ. Благославенъ Богъ нашъ. . .

Ликъ Аминъ.

Свещ. Слава тебе, Боже нашъ . . . Царю небесный . . .

Ликъ Трисвятое, пресвятая Троице. . . Отче нашъ. . .

Свещ. Яко твое есть царство. . .

Ликъ Аминъ. Господи помилуй (12 п.) Слава и нинѣ

Приидите поклонимся (з. п. и абие.)

1 саломъ 83 колъ възлюбления селения. . .

" 84 Благоволиль еси Господи. . .

" 85. Приялени Господи, ухо твое. . .

Слава и нинѣ . . . Аллилуиа 3 п. Господи помилуй 3 п.

Слава: тропарь дие. . . (вижъ забележката)

И нинѣ богородиченъ Иже насъ ради роди и роди. . .

Непредажъ насъ до конца. . .

Трисвятое, Пресвятая Троице, Отче нашъ. . .

Свещ. Яко твое есть царство. . .
Ликъ Кондакъ дне. . . (вижъ забележката).

Господи помилуй 40 п. Иже на всякое время. . .

Господи помилуй 3 п. Слава и нинѣ, честнѣйшую херувимъ
Именемъ господнимъ благослови отче.

Свещ. Боже ущедри ни и благослови ни. . .

Ликъ Владико Господи Исусе Христе Боже нашъ. . .

Свещ. Слава тебе Христе Боже нашъ. . .

Ликъ Слава и нинѣ. Господи помилуй (3 п.) Благослови.

Свещ. Казва малъкъ отпустъ.

(Следъ това сещеникътъ влиза въ Св. олтарь, отвара завета и почва вечернята.)

Забележки къмъ деветия часъ

а. Отъ недѣлата на Ап. Тома (томината недѣля) до Възнесение Христово вмѣсто „Приидите поклонимся“ казваме „Христосъ воскресе“ 3 п.

б. За тропаря на деветия часъ. Тропарьтъ „Иже въ деветий часъ“. . . който се намира въ часослова се изоставя и вмѣсто него казваме:

1. Тропарьтъ на светията, службата на когото е извършена презъ този день — намира се въ края на вечернята служба въ минеа.

2. Въ по-праздничнитѣ дни казваме тропаря на праздника.

3. Въ сжбота вечеръ казваме тропаря: Апостоли мученици и пророци.

4. Въ недѣля вечеръ казваме воскресния тропарь на владѣющия гласъ.

5. Ако въ недѣля се случи господски праздникъ, вмѣсто воскресния тропарь на влад. гласъ, казваме тропаря на праздника.

в. За кондака на деветия часъ. Кондацитъ: Видя разбойникъ, посрѣдъ двою и Агънца и пастиря. . . , които се намиратъ въ часослова се изоставятъ, а казваме:

1. Кондакътъ на светията, службата на когото е извършвана презъ този день, намира се въ последованието на канона отъ минеа подиръ 3-та или 6-та пѣсень.

2. Въ недѣля вечеръ, вмѣсто кондакъ казваме Ипакои на гласа, намира се въ края на часослова.

3. Въ сжбота вечерь казваме кондакъ: Яко начатки естества . . . , намира се въ часослова въ последованието на 1-ия част и въ изобразителнитѣ.
4. Ако въ недѣля се случи Господски праздникъ, то казваме кондака на праздника.
5. Ако се случи въ минея светия, който нѣма кондакъ, или тропарь, въ такъвъ случай ще кажемъ общия кондакъ, или тропарь. Намиратъ се въ псалтирь следвани и ръководството за Черков. пѣвецъ.

За вечерята

Вечерня се нарича такава богослужение, което се извършва вечерно време за благодарностъ къмъ Бога за преминатия день и за осаящение на настѣпващата нощъ. Тя е последованіе, което се извършва вечерь за встѣпването въ утрешния празникъ. Установена отъ Св. Отци, съ цель, щото вѣрующитѣ подирь завършването на деня да принесатъ благодарностъ Богу и усърдно да Му се помолятъ за прощение на грѣховетѣ.

Различаваме следнитѣ вечерни:

1. Вседневна вечерня
2. Въскресна вечерня
3. Празднична вечерня и
4. Въскресно-празднична вечерня.

1. За вседневната вечерня

Вседневната вечерня се извършва срещу понеделникъ, вторникъ, сръда, четвъртъкъ и петъкъ, ако въ тѣзи дни не се случи празднуемъ светия. Молитвословията и пѣснопѣнията се взематъ отъ часослова, октоиха и минея. На тази вечерня нѣма ахдѣ.

Редътъ на тази вечерня е следния:

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ, ...
Ликъ Аминь. Приидите поклонимся (3 пжти и абие Псаломъ 103) — Благослови душе моя Господа. . .
 Аллилуя Ал. Ал. слава тебе Боже (3 пжти.)
 Улование наше Господи слава тебѣ.

- Свещ.** Ектенія велика — Миромъ Господу помолимся.
Ликъ Чете редовата катизма.
Свещ. Малка ектенія — Паки и паки миромъ Господу помолимся.
Ликъ пѣе Господи възвахъ, да исправится и стихи.
 Стихири на Господи възвахъ.
 Слава стихира святого и нинѣ богородиченъ, или крестобогородиченъ.
 Свѣте тихи. . . . .
Свещ. Вечернии прокименъ.
Ликъ пѣе прокименъ дне. . . . .
 чете Сподоби Господи. . . . .
Свещ. Просителна ектенія: Исполнимъ вечерную. . . . .
Ликъ пѣе стиховнитѣ стихири.
Ликъ Слава на стиховнѣ аще естъ, и нинѣ богородиченъ, или крестобогородиченъ чете Нинѣ опускаеши: . . . . .
 Трисвятое Отче нашъ. . . . .
Свещ. Яко твое естъ Царство. . . . .
Ликъ Аминь и пѣе Тропарь дне.
 Слава и нинѣ богородиченъ.
Свещ. Съкратена согуба ектенія: Помилуй насъ Боже: . . . . .
Свещ. Премудрость.
Свещ. Ликъ благослови.
Свещ. Сий благословенъ Христосъ Богъ нашъ: . . . . .
Ликъ Утверди Боже благочестиваго: . . . . .
Свещ. Пресвятая Богородице, спаси насъ.
Ликъ Честнѣйшую херувимъ. . . . .
Свещ. Слава Тебѣ Христе Боже нашъ: . . . . .
Ликъ Слава и нинѣ, Господи помилуй 3 п. Благослови.
Свещ. казва отпустъ.

Забележки къмъ вседневната вечерня

а. За катизмата

Уставътъ предвижда да се исчита въ продължение на една седмица чѣлия псалтирь, който е раздѣленъ на 20 катизми Редътъ за четене на катизмитѣ, презъ седмичнитѣ дни е следния:

Въ Недѣля на утренята 2 и 3, а на вечерната катизма не се чете					
Въ Понеделникъ	"	4 и 5, а на	"	"	6 катизма
"	Вторникъ	"	7 и 8, а "	"	9 "
"	Сръда	"	10 и 11 "	"	12 "
"	Четвъртъкъ	"	13 и 14 "	"	15 "
"	Петъкъ	"	19 и 20 "	"	18 "
"	Сжбота	"	16 и 17 "	"	1 "

Отъ 22 септемврий до 20 декемврий и отъ 14 януарий до сжботата предъ недѣлата на блудния синъ на вечерната четемъ изключително 18 катизма. Ще забележимъ, че днесъ въ повечето отъ мирскитѣ църкви псалтира се изпуска.

б. За стихиритѣ на „Господи въззвахъ“.

На вседневната вечерня пѣемъ въсѣкога по 6 стихиритѣ като предъ всѣка стихира казваме съответствующитѣ имъ по редъ припѣви отъ часлова, начина отъ „Аще беззакония назиши“...

Стихиритѣ вземаме отъ Октоиха на прилучившия се гласъ и день и отъ минеа, или пѣкъ само отъ минеа; за това кога какъ и ще постъпиме ще се ръководимъ отъ следното:

1. Ако случившия се светия въ минеа има 3 стихиритѣ и една слава, то ще пѣемъ 3 стихиритѣ отъ октоиха и 3 отъ минеа. Слава на светията и нинѣ богородиченъ по гласа на славата отъ малкитѣ богородични въ края на минеа, тѣзи богородични сж озаглавени така: „Богородични осми гласовъ, поемия егда естъ слава святому въ миней“.

При вземането на нинѣто обръщаме внимание, както на гласа на славата, така и на дена, въ който се извършва вечернята.

2. Ако случившия се въ минеа светия има три стихиритѣ на Господи въззвахъ и две слави, (една на Господи въззвахъ и една на стиховне) стихиритѣ отъ октоиха се изоставятъ и се пѣятъ само тѣзи отъ минеа, които се повтарятъ. Слава на светията и нинѣ богородиченъ отъ малкитѣ въ края на минеа.

3. Ако случившия се светия има шесть стихиритѣ, пѣемъ само стихиритѣ на светитѣ отъ минеа, тѣзи отъ октоиха се изоставятъ.

4. Ако се случатъ двама светии и ако всѣки има свои стихиритѣ, то пѣемъ само стихиритѣ на светитѣ отъ минеа (3 на единия и 3 на другия), — стихиритѣ отъ октоиха се изоставятъ.

5. Ако случившия се светия въ минеа има шесть стихиритѣ, отъ които вторитѣ три сж написани ини стихиритѣ богородични, то ще пѣемъ 3 стихиритѣ отъ октоиха и 3 отъ минеа. Богородичнитѣ стихиритѣ се изоставятъ.

6. Ако въ последованието на вечернята на случившия се светия въ минеа пише „на Господи въззвахъ стихиритѣ на 6 или на 8“, тогава се пѣятъ само стихиритѣ отъ минеа

7. Въ вторникъ и четвъртъкъ вечерь т. е. на вечерня и срещу срѣда и петъкъ на Господи въззвахъ, вмѣсто богородиченъ, пѣемъ крестобогородиченъ, намира се непосредствено следъ славата въ минеа.

8. Ако случившиятъ се светия въ сжбота (въ петъкъ вечерь) има слава на Господи въззвахъ, то следъ нея за и нинѣ пѣемъ 1-и богородиченъ на владѣющия гласъ (догматикъ), ако пѣкъ светията въ минеа нѣма слава, то пѣемъ слава и нинѣ догматикъ на владѣющия гласъ.

в. За стиховнитѣ стихиритѣ.

Тѣзи стихиритѣ на брой сж три, отъ които първата е безъ припѣвъ, а останелитѣ двѣ сж съ припѣви. Припѣвитѣ се намиратъ предъ самитѣ стихиритѣ въ октоиха — Напечатани сж и въ часослова, въ последованието на вечернята. И третитѣ стихиритѣ се взематъ отъ октоиха Слава и нинѣ богородиченъ, или крестобогородиченъ, тоже отъ октоиха.

Ако светията въ минеа има слава на стиховнѣ, то ще пѣемъ слава на светията и нинѣ богородиченъ отъ малкитѣ въ края на минеа. При вземането му обръщаме внимание, както на гласъта на славата, така и на денъта. (постъпваме както за нинѣто на Господи въззвахъ т. 1 и 2).

г. За тропара на вседневната вечерня.

Пѣемъ единъ пѣжъ тропара на случившия се въ минеа светия; слава и нинѣ богородиченъ отъ малкитѣ въ края на минеа по гласа на тропаря на светията (на дена). Тѣ сж озаглавени така „Богородични отпустителни по тропарѣхъ поемъ во вся лѣто“.

Ако случившия се светия въ минеа нѣма тропарь, то ще пѣемъ тропарь отъ общитѣ — намиратъ се въ псалтира следваня, и въ ръководството на черковния пѣвецъ и въ Часослова издание на Св. Синодъ. Слава и нинѣ богородиченъ „по тропарѣхъ“ отъ малкитѣ въ края на минеа, по гласа на общия тропарь.

Ако се случатъ двама светии въ минеа и всѣки си има тропарь, то въ такъвъ случай ще пѣемъ: тропарь на първия светия, слава тропарь на втория светия и нинѣ богородиченъ отъ малкитѣ въ края на минеа по гласъта на втория тропарь.

Въ петъкъ вечерь, вмѣсто малкъ богородиченъ, пѣемъ воскресенъ побогородиченъ.

2. ЗА ВЪСКРЕСНАТА ВЕЧЕРНЯ.

Въскресната вечерня се извършва въ сжбѣга вечеря срещу недѣля. Молитвословията и пѣснопѣнията се взематъ отъ октоиха, който е раздѣленъ на осемъ гласа. Всѣки гласъ започва съ възкресната вечерня срещу недѣля.

Редътъ на възкресната вечерня е следния:

Следъ отпуста на 9-ия часъ, отъ св. Олтарь предъ Св Престолъ, свещеникътъ дава благословение и казва: Благословенъ Богъ нашъ всегда нинѣ и присно:...

Ликъ Аминъ. Приидите поклонимся 3 пѣти и абие

Псаломъ 103. **Свещ.** Велика ектенія: Миромъ Господу помолимся.

Ликъ чете цѣлата 1-ва катизма — Блаженъ мужъ:...

Свещ. Малка ектенія — Паки и паки мироу Господу помолимся.

Ликъ Пѣе Господи възвахъ (на владѣющия гласъ) и стихи... Стихири на Господи възвахъ на 10.

Слава и нинѣ 1-ви богород. гласа. Но ако случившия се въ минеа светия има „Слава“, то тогава ще пѣемъ слава святаго и нинѣ 1-ви Богород. гласа. (Догматикъ).

Свещ. Входъ.

Ликъ Свете тихи...

Свещ. Вечерний прокимень.

Ликъ Господь воцрися 4 пѣти со стихи.

Свещ. Согуба ектенія — Рцѣмъ вси огъ все души!...

Ликъ Сподоби Господи, вечерь сей безъ грѣха...

Свещ. Просителни ектенія: Исполнимъ вечерною молитву:

Слава и нинѣ възкресенъ богородичень

Чете нинѣ отпущаещи раба твоего:...

Тривъзатое и по Отче нашъ:...

Свещ. Яко твое есть царство и сила! ..

Ликъ Пѣе Тропарь възкресенъ, Слава святаго, и нинѣ богородичень

Свещ. Премудрость, и следава отпуста както на вседневната вечерня.

Забележки къмъ възкресната вечеря.

а. За стихиритѣ на Господи възвахъ.

Пѣемъ вжичко 10 стихири, като предъ всѣка стихира казваме съответния припѣвъ Започвагъ на 10-стихъгъ „Изведи изъ темници душу мою“. Стихаритѣ вземаме отъ Октоиха и минеа.

1. Ако случившия се въ недѣля светия има 2-ве слави (на Господи възвахъ и на стиховнѣ), то ще пѣемъ шесть възкресни стихири отъ октоиха и четери на светията отъ минеа. Сжщо така постъпваме, когато светията въ недѣля има една слава.

2. Ако случившия се светия въ недѣля нѣма слава, то тогава ще пѣемъ: 7 възкресни стихири отъ октоиха и 3 отъ минеа; ще кажемъ Слава и нинѣ 1-ви богород. гласа (Догматикъ).

3. Гдето нѣма миней, то тсгава ще вземеме всичкитѣ и 10-тѣхъ стихири отъ октоиха, Слава и нинѣ Догматикъ.

б. За стиховнитѣ стихири.

Всичкитѣ стиховни стихири вземаме отъ октоиха. Тѣ сж четири. Първата е безъ припѣвъ, а останалитѣ три сж съ припѣви. Припѣвитѣ сж напечатани предъ самитѣ стихири.

1. Ако случившия се светия въ минеа има Слава на стиховнѣ, то следъ стихиритѣ ще пѣемъ: Слава светаго и нинѣ възкресенъ богородичень по гласа на славата. Въскреснитѣ богородични се намиратъ въ края на минеа съвмѣстно съ догматичитѣ.

2. Ако случившия се светия въ недѣля нѣма слава на стиховнѣ, то казваме Слава и нинѣ възкресенъ богородичень на владеющия гласъ, намира се непосредствено подиръ стиховнитѣ стихири въ октоиха.

в. За тропаряна възкресната вечерня.

Пѣе се възкресния тропарь, Слава на светията отъ минеа и нинѣ възкресенъ богородичень. Озаглавени сж така „Отпустителни възкресни“. Намиратъ се въ края на минеа.

Ако светията нѣма тропарь, то казваме възкресния тропарь единъ гжтъ. Слава и нинѣ възкресенъ отпустителенъ богородичень на владеющия гласъ.

3. ЗА ПРАЗДНИЧНАТА ВЕЧЕРНЯ.

Праздничната вечерня се извършва срещу: понеделникъ, вторникъ, срѣда, четвъртъкъ петькъ и сжбота, ако въ тѣзи дни се случи Господски, богородичень, или на великъ светия праздникъ молитвословията и пѣснопѣнията се взематъ изключително отъ минеа.

Частнитъ особености за извършването, както на вечерното, така и на утренното богослужение презъ всички празнични дни сж посочени въ типикона.

Последователния редъ на молитвословията и пѣснопѣнията въ празничната вечерня е следниятъ:

Следъ отпустътъ на деветия часъ, предъ Св. Престолаъ

Свещ. Възглася: Благословенъ Богъ нашъ . . .

Ликъ Чете псаломъ 103 — Благослови душе моя Господа . . .

Свещ. Велика ектения: Миромъ Господу помолимся.

Ликъ Чете 1-ия антифонъ отъ 1-та катизма.

Свещ. Малка ектения.

Ликъ Господи въззвахъ; по гласътъ на 1-та стихира и стихира

Ликъ Слава святого и Нинѣ догматикъ по гласа на славата

Свещ. Входъ.

Ликъ Свѣте тихий.

Свещ. Вечерний прокименъ.

Ликъ Прокименъ дне, или Великъ прокименъ.

Ликъ Чете Паремий.

Свещ. Согуба ектения — Рцемъ вси.

Ликъ Сподоби Господи.

Свещ. Просителна ектения: Исполнимъ вечерную молитву . . .

Ликъ Пѣе стиховнитъ стихира, Слава святого и Нинѣ.

воскресенъ богородиченъ по гласа на славата.

Нинѣ отпущаеши раба твоего: . . .

Трисвятое, и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое естъ Царство и сила.

Ликъ Пѣе тропарь святого и Нинѣ воскресенъ.

Отпустителенъ по гласа на тропаря.

Свещ. Премудрость и биваетъ отпустътъ както на вседн. вечерня

Забележка къмъ празничната вечерня.

а. За стихиритъ на „Господи въззвахъ“.

Господи въззвахъ пѣемъ по гласа на 1-та стихира. Сьобразно съ празничнитъ и числото на стихиритъ е различно 6, 8 и 10. Кога колко стихираи ще пѣемъ ще ни улжити типика. Следъ изпѣване стихиритъ на Господи въззвахъ, пѣемъ Слава святого и Нинѣ 1-ви богород, гласътъ — догматикъ по гласа на славата.

б. За паремийтъ.

Паремийтъ, (или четения, както ги казва типика) на брой сж три. Намиратъ се непосредствено следъ славата на Господи въззвахъ. Тъ се четатъ въ срѣдата на храма.

в. За стиховнитъ стихираи.

Стиховнитъ стихираи на брой сж три, отъ които първата е безъ припѣвъ, а останалитъ две тж съ припѣвай, напечатани сж предъ самитъ стихираи, или пѣкъ на малката вечерня. Слава святого и Нинѣ богородиченъ по гласа на славата.

г. За тропаря на празничната вечерня.

Срещу богородични и Господскитъ празнични пѣемъ тропаря на празника три пжти, а срещу светителскитъ, пѣемъ тропаря на светията единъ пжтъ, Слава и Нинѣ воскресенъ отпустителенъ богородиченъ по гласа на тропаря. Кога какъ ще постѣлимъ ще ни улжити типика.

Забележка II. На Господскитъ и богородичнитъ празничнитъ следъ стихиритъ на Господи въззвахъ и на стиховнитъ пѣемъ: **Слава и Нинѣ празника, а не 1-ви богородиченъ по гласа на славата.**

1. Кога на Господскитъ празнични вмѣсто прокименъ дне ще пѣемъ великъ прокименъ ще ни улжити типика.

4. ВЪСКРЕСНО — ПРАЗНИЧНА ВЕЧЕРНЯ.

Тази вечерня се извършва въ сѣбота вечеръта (срещу недѣля), ако въ недѣля се случи богородиченъ, или на великъ светия празникъ.

Молитвословията и пѣснопѣнията на възкресно-празничната вечерня се взематъ отъ октоиха и минеа, октоиха държи преимущестас.

Ако въ недѣля се случи Господски празникъ, то нищо възкресно не се пѣе — октоиха съвършено се изоставя. Въ типика е означено така: **„Аще случитися въ недѣлю, никъ тоже възкресно поетас“.** Богослужението се извършва само по минеа, а за подвижнитъ Господски празници: недѣлю вай, Пасхата Господня, и петдесатниша отъ триода и Пентикостаря.

Редътъ на възкресно-празничната вечерня е сщия, както на празничната вечерня. Въ типика на всѣки день на празнуемъ светия предвижда случая: **„Аще случитися въ недѣлю“.** Относително общитъ особености на възкресно-празничната вечерня ще трѣбва да знаемъ:

а. За катизмата.

На тази вечерня четемъ цѣлата 1-ва катизма,

б. За стихиритѣ на Господи възвахъ.

Пѣемъ всичко 10 стихири. 6 воскресни и 4 на светията или 4 воскресни и 6 на праздника, — кога какъ ще поспѣимъ ще ни улжити типика. **Слава на светията и Нинѣ Догматикъ** (1-ви богород.), на владеющия гласъ. На богородичитѣ праздници, когато ще се случатъ въ недѣля се пѣе **Слава и Нинѣ богородиченъ на праздника**. Догматикъ не се пѣе.

в. За стиховнитѣ стихири.

Стиховнитѣ стихари вземаме отъ октоиха, тѣзи на праздника отъ минеа се изоставятъ. **Слава на праздника отъ минеа и Нинѣ воскресенъ богородиченъ по гласъ на славата** отъ края на минеа — намиратъ се непосредствено подиръ догматичитѣ. Въ типика това е означено така: „**Слава свѣтато и Нинѣ безневѣстна дѣво**“.

На богородичитѣ праздници воскресенъ богородиченъ не се пѣе, направо следъ стиховнитѣ стихири пѣемъ: „**Слава и Нинѣ праздника**“.

г. За тропаритѣ.

Пѣемъ единъ пѣть воскресня тропаръ, слава тропаря на светията, и Нинѣ богородиченъ по гласъ на тропаритѣ на светията. На богородичитѣ праздници тропаритѣ се пѣятъ така: — единъ пѣть воскресния тропаръ, слава тропаръ на праздника и Нинѣ пакъ тропаря на праздника.

2. Утренно богослужение

Въ състава на утренното богослужение влизатъ:

1. Полуношницата, 2. Утренята, и 3. Първия часть.

1. За полуношницата.

Полуношницата, показва и самото ѳ име, е положено да се чете посрѣдъ ношъ, обаче, това се спазва само въ нѣкой отъ монастыритѣ. Ние я полгагемъ туку преди утренята.

Различаваме следнитѣ полуношници:

1. Вседневна; 2. сѣботна; 3. всъкресна; 4. празднична и 5. всъкресно-празднична — полуношници.

1. 2. Вседневна и сѣботна полуношници.

Последванието имъ е изложено въ часослова. Вседневната полуношница се извършва въ понедѣлникъ, вторникъ, срѣда, четвъртъкъ и петъкъ, а сѣботната въ сѣбота, ако въ тѣзи дни не се случи гсподски, богородиченъ, или на великъ светия праздникъ съ литийни стихири.

Повечето отъ молитвословията на сѣботната полуношница сж сждитѣ онѣзи отъ вседневната.

Редътъ на вседневната и сѣботната полун. след. Вседневна — сѣботна.

I часть

Свещ. Благословенъ Бсгъ нашъ . . .

Ликъ Аминь.

Свещ. Слава тебе: Царю небесний! . . .

Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое есть царство . . .

Ликъ Господи помилуй 12 пѣти, Слава и Нинѣ: . . .

Привидите поклонимся: трижди.

Помилуй мя Боже . . . 50 псаломъ.

Катизма 17.

Вѣрую во единого Бога . . .

Трисвятое и по Отче нашъ — тропаритѣ

Се женихъ грядеть въ полунощи

Слава день онь страшный . . .

и Нинѣ Тебе несоборную сѣну . . .

Ликъ Господи помилуй 40 пѣти.

Иже на всякое време; Господи помилуй 3 пѣти.

Слава и Нинѣ: Честнѣйшую херувимъ . . .

Именемъ Господнимъ благослови Отче.

Свещ. Боже ушедри ни и благослови ни.

Ликъ Владико Боже отче вседержителю . . .

Господи вседержителю . . . Величая величаю . . .

Тя благословимъ . . .

II часть

Ликъ Приидите поклонимся 3. и псалмитѣ

Возведохъ очи мои въ гори . . .

Се Нинѣ благословите Господа . . .

Ликъ Слава и Нинѣ, трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое есть царство и сила . . .

Ликъ Тропаритѣ: Помяни Господи! . . .

Глубинного мудрости . . .

Катизма 9.

Несозданные — естество . . .

Слава Вишняя сили . . .

И Нинѣ отъ одра и сна . . .

Слава — кондакъ Со святыми упокои . . .

И Нинѣ Блажимъ тя вси роди . . .

Господи помилуй 12 пѣти и молитвата:

Помяни Господи, въ надежди воскресения . . .

Забележка: Следъ молитвата, „Помяни Господи, въ надежди воскресения“ почти въ всички манастири и въ нѣкои църкви се практикува: да се пѣятъ тритѣ тропари: „Помилуй насъ Господи, помилуй насъ . . .“, „Слава отцу . . .“ и „Господи помилуй насъ на тя бо уповахомъ . . .“ и нинѣ Милосердия двѣри отверзи намъ . . .“, които се намиратъ въ края на вседневната полунощница въ часослова, следъ което следва отпуста изложенъ надолу.

Свещ. Слава тебѣ Христе Боже . . .

Ликъ Слава и Нинѣ. Господи помилуй 3 пѣти и Благослови.

Свещ. Отпущъ — Христосъ Истиний Богъ нашъ . . . и казва:

Особенна съкр. согуба ектенія: Помолимся о богочестивомъ . . .

Забележки къмъ вседневната и сжботната полунощници

1. Отъ 22 септемврий — отданието на праздника „всодвижение честнаго креста“ до недѣлята Вай на вседневната полунощница се четатъ и следнитѣ две молитви: „Господи вседержителю“ и „Тя благословимъ вишнии Боже“ . . .

2. Въ предпраздничнитѣ и попраздничнитѣ дни на Господскитѣ и богородичинитѣ праздници вмѣсто тропаритѣ: **Се женихъ грядеть . . .**, **День онъ страшний и пр. се казва тропарьтъ на предпраздника, или попраздника. На сжботната полунощница вмѣсто тропаритѣ: „Несоздаинное естество и пр.“** се казва тропаря на предпраздника, или попраздника.

Сжщо така и тропаритѣ: „Помяни Господи . . . Глубинога мудрости . . .“ и кондака. **Со святыми упокои . . . Блажимъ тя вси роди:** . . . на вседневната и сжботната полунощници въ предпраздненственитѣ и попраздненственитѣ дни се замѣстватъ съ кондака на предпраздника, или попраздника.

3. Воскресна полунощница.

Воскресната полунощница се извършва въ недѣля сутринята, когато въ този день не се случи Господски, Богородиченъ, и на великъ светия праздникъ съ литийни стихири.

Молитвословията и пѣснопѣнията се взематъ отъ Часослова и Октоиха. Характерната черта на тази полунощница е, че на нея вмѣсто катизмата и символа на вѣрата се пѣе троицния канонъ на владеющия гласъ и троицнитѣ величания.

Редътъ на воскресната полунощница е следния

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ.

Ликъ Дминѣ.

Свещ. Слава тебѣ Боже. Царю небесни . . .

Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое естъ Царство . . .

Ликъ Господи помилуй 12. Слава и Нинѣ.

Приидите поклонимся и чете

Псаломъ 50 Помилуй мя Боже.

Пѣе Троицния канонъ — гласа

Пѣе Троицн. величания: Достойно.

Трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое естъ Царство . . .

Ликъ Ипакои (на владеющия гласъ)

Господи помилуй 40 пѣти.

Слава и Нинѣ: Чеснейшую херувимъ . . .

Свещ. Боже ущедрни . . . и чете молитвата:

Всемогущая и животворящая . . .

Слава тебѣ Христе Боже . . .

Ликъ Слава и Нинѣ, Господи помилуй 3 пѣти.

Благослови

Свещ. Отпущъ: Воскресий изъ мертвихъ . . .

Особенна съкр. согуба ектенія:

Помолимся о богочестивомъ: . . .

Забележки къмъ воскресната полунощница

1. Всѣки гласъ отъ октоиха си има особенъ троицень канонъ, който се намира следъ канона на повечерието въ сжботата Пѣемъ канонътъ на гласътъ, който владѣе. На троицния канонъ ектенія не се казва, пѣвеца пѣе отъ 1-та до 9-та пѣсень безъ да спира. Всѣка пѣсень се състои отъ единъ ирмосъ и четири тропари. Ирмосътъ не се пѣе, той се изоставя. Предъ първитѣ два тропаря казваме припѣвъ: **Пресвятая троица, Боже нашъ слава тебѣ;** предъ третия — **Слава, а предъ четвъртия — и Нинѣ.**

Непосрѣдственно следъ свършване на канона се пѣятъ **Троицнитѣ величания на Григория Синаита.** Намиратъ се въ Часослова въ последованието на воскресната полунощница и въ края на октоиха.

2. Ипакои на гласа се намира въ края на часослова и въ октоиха на владеющия гласъ следъ седмичитѣ по 2-мъ стихословий на утренната служба въ недѣля.

4. Празднична полунощница

Праздничната полунощница се извършва въ понедѣльникъ, вторникъ, сръда, четвъртъкъ, петъкъ и сѣбота, когато въ тѣзи дни се случи Господски, богородиченъ, или на великъ светия праздникъ съ литийни стихири. **Редътъ ѝ е следния:**

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ. . . ликъ аминъ.

Слава тебѣ Боже нашъ . . . Царю небесный. . .

Ликъ Трисвятое, пресвятая троице и по Отче нашъ. . .

Свещ. Яко твое есть Царство. . .

Ликъ Господи помилуй 12 п. Приидите поклонимся трижды.

Псаломъ 50 — помилуй мя Боже и абие.

Пѣе Литийнитѣ стихири на праздника.

Трисвятое и по Отче нашъ. . .

Свещ. Яко твое есть Царство.

Ликъ Тропарятъ на праздника.

Свещ. Помилуй насъ Боже: (съкратена согуба ектенія).

Отпустъ. Христосъ истинный Богъ нашъ (или особенъ отпустъ).
И особенна съкр. Согуба ектенія. Помолимся о богочестивемъ . . .

Забележка. Литийнитѣ стихири се намиратъ въ последованието на вечернята предъ стиховнитѣ стихири. Ако случившия се празнуемъ светия нѣма литийни стихири, то въ таквъ случай полунощницата се извършва по сѣщия редъ, само че безъ литийни стихири.

Има и друга практика (по Синайския уставъ) споредъ, която полунощница въ празднични дни се извършва така:

Четемъ вседневната полунощница съ следнитѣ измѣненія; вмѣсто тропаритѣ: се женихъ грядетъ; слава день онъ страшный, и Нинѣ тебѣ необоримую стѣну: се казва тропаря на праздника, а вмѣсто тропаритѣ: Помяни Господи: Глобиною мудрости и кондака Со святыми упокой, казваме кондактъ на праздника и веднага се пѣятъ литийнитѣ стихири, следъ тѣхъ отпустъ и особенна съкратена Согуба ектенія.

Въ таквъ случай молитвата: **Помяни Господи въ надежди воскресения.** . . се изоставя, обаче тая практика не е права, ще се придържаме о първата.

5. Воскресно — празднична полунощница.

Воскресно — праздничната полунощница се извършва въ недѣля, когато въ този день се случи богородиченъ, или на великъ светия праздникъ.

Забележка. Ако въ недѣля се случи Господски праздникъ, то: **нищоже воскресно поется.** — Ще извършваме празднична полунощница.

Молитвословията и пѣснопѣята на воскресно — праздничната полунощница, сж сжщитѣ каквито сж на възкресената полунощница, съ следнитѣ измѣненія и допълненія:

1. Следъ изпѣването на троичния канонъ, пѣемъ Литийнитѣ стихири, а следъ тѣхъ пѣемъ троичнитѣ величания.

2. Вмѣсто ипакои на владеющия гласъ казваме тропаръ на праздника.

3. Ако случившия се светия е празнуемъ, макаръ и да нѣма Литийни стихири, то пакъ вмѣсто ипакои на владеющия гласъ, казваме тропаря на праздника.

2. Утренно богослужение.

Различаваме следнитѣ видове утрени:

1. Вседневна утрenna.
2. Воскресна утрenna.
3. Празднична утрenna и
4. Воскресно — празднична утрenna

1. За вседневната утрenna

Вседневната утрenna се извършва въ понедѣльникъ, вторникъ, сръда, четвъртъкъ, петъкъ и сѣбота, когато случившия се презъ тѣзи дни светия нѣма велико славословие въ утренното богослужение. Молитвословията и пѣснопѣята на тази утрenna се взематъ отъ Октоика, Минеа и Часослова, или само отъ Минеа и Часослова. Къга какъ ще постъпиме ще имаме предъ видъ следното:

Редътъ на вседневната утрenna е следния:

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ: . . .

Ликъ Аминъ и абие Трисвятое и по Отче нашъ:

Свещ. Яко твое есть царство. . .

Ликъ Тропаритѣ: Слави Господи люди твоя; слава Вознеси-ся на крестъ; и нинѣ предстателство страшное. . .

- Свещ.** Съкратена согуба ектенія: Помилуй насъ Боже: . . .
- Ликъ** Именемъ Господнимъ благослови отче.
- Свещ.** Слава святѣй и единсущѣй:
- Ликъ** Чете тихо, умилително и съ страхъ Божи — шестопсалмието
- Подиръ, което казва Слава и Нинѣ: алилуя, ал. ал. Слава Тебѣ Боже трижди. Улование наше Господи слава тебѣ.
- Свещ.** Велика ектенія. Миромъ Господу помолимся.
- Ликъ** Пѣе Богъ Господь 4 пѣти и тропаритъ пѣти на вечернята. *Рече.*
- Свещ.** Малка ектенія Паки и Паки. . .
- Ликъ** Пѣе Седалнитъ по I—мъ стихословни отъ октоиха и редова катизма.
- Ликъ** Пѣе Седалнитъ по 2—мъ стихословни — отъ октоиха.
- Чете 50-ия псаломъ и канона.
- I-ва и III-а пѣсенъ отъ канона и абие
- Пѣе Ирмосътъ на III-а пѣсенъ.
- Свещ.** Малка ектенія.
- Ликъ** чете Седалнитъ отъ канона и
- IV, V и VI пѣсни отъ канона, пѣе Ирмосътъ на VI-а пѣсенъ
- Свещ.** Малка ектенія.
- Ликъ** Кондакъ — и икосъ отъ канона и казва месецослова.
- VII, VIII и IX пѣсни отъ канона пѣе се Ирмосътъ на VIII пѣсенъ.
- Свещ.** Съ кандидница явъ ржка казва: „Богородицу и Матерь“
- Ликъ** Пѣе Честнѣйшую херувимъ 6 пѣти съ стиховѣтъ
- пѣе Ирмосътъ на IX-та пѣсенъ отъ канона
- Свещ.** Малка ектенія.
- Ликъ** пѣе Ексапостилари и абие
- Чете тебѣ слава подобаеъ . . . (малкото славословие),
- Свещ.** Просителна ектенія . . . Исполнимъ утреннюю молитву.
- Ликъ** Пѣе стиховнитъ стихирѣ
- Чете Благо естъ. . . Трисвятое и по Отче нашъ. . .
- Свещ.** Яко твое естъ царство. . .
- Ликъ** Пѣе тропарь днѣ. Слава и нинѣ богородиченъ конецъ утрини.
- Свещ.** Отваря царскитъ двери за четене Апостола и Св. евангелие
- Казва вонемъ — Миръ Всѣмъ.
- Ликъ** И духови твоему; прокименъ гласъ и стиха.
- Свещ.** Премудрость.
- Ликъ** Дѣяния святыхъ апостолъ (или Коринтяномъ и пр.).
- Свещ.** Вонемъ
- Ликъ** Братие и (чете апостола предъ солае) по апостола
- Свещ.** Миръ ти читающему.
- Ликъ** Пѣе Алилуя
- Свещ.** Премудрость прости услышимъ Святаго Евангелия.
- Ликъ** По евангелието пѣе: Слава тебѣ Господи, Слава тебѣ.

Свещ Помилуй насъ Боже. . . Съ кратка согуба ектенія,

По ектеніята казва премудрость

Ликъ Благослови.

Свещ. Сий благословенъ Христосъ Богъ нашъ. . .

Ликъ Утверди Боже: . . . и пр. отпустаъ както на вседневната вечерня.

Ако случившия се светия има хвалитни стихирѣ и велико славословие, то тѣ се помѣщаватъ ведната следъ ексапостилария (светилния) и следъ изпѣването на великото славословие се пѣе тропаря и богородичния му въ конецъ утрений, а следъ тѣхъ апостолъ, Евангелие, съкратена согуба ектенія. Просителна ектенія.

Такъвъ е редътъ на вседневната утреня, когато нѣма Св. Литургия, а когато ще има такава, то следъ изпѣването на отпустителния тропарь и богородичния „въ конецъ утрений“ Свещенника казва: **Благословенно Царство: . . .** и започва Св. Литургия.

Забележки къмъ вседневната утреня

а. За тропаритъ.

Тропаритъ на „Богъ Господь“: се пѣятъ сжщитъ, които сж пѣти и на вечернята, само че всѣки пѣтъ тропаря, който пѣемъ най-напредъ се повтаря (пѣе се два пѣти).

б. За седалнитъ.

На вседневната утреня седалнитъ вземаме отъ октоиха, въ които за всѣки день и гласъ има особени седални. Седалнитъ, които се пѣятъ въ понеделникъ, вторникъ, сръда, четвъртъкъ и петъкъ отъ октоиха сж известни подъ името „Седални умилителни“. Ако случившия се светия въ минеа има седални, то седалнитъ отъ октоиха се изоставятъ — пѣятъ се само седалнитъ отъ Минеа.

в. За канона

Въ състава на канона влизатъ 9 пѣсни. Втората пѣсенъ въ октоиха и минеа липсва. Презъ нѣкои дни (обикновенно въ вторникъ на посняя ризда, канонътъ съдържа и втората пѣсенъ). Всѣка пѣсенъ се състои отъ единъ приносъ и нѣколко тропари. Ирмосътъ е напечатанъ съ по дребни букви

Въ октоиха за всѣки седмиченъ день има два канона, а въ минеа различно: 1, 2 па и 3. Понеже всичкитъ канони отъ октоиха и отъ минеа не се казватъ, то ще имаме предъ видъ следното:

1. На вседневната утреня никога не четемъ повече отъ три канони.
2. Ако случившия се въ минеа светия има единъ ка-нонъ, то казваме: 2 канона отъ октоиха на денъ по вла-деющия гласъ и канона на случившия се светия въ минеа.
3. Ако случившия се въ минеа светия има два канона, то казваме единъ канонъ отъ октоиха и два отъ минеа.
4. Въ предпраздничнитъ и попраздничнитъ дни, каз-ваме само канонитъ отъ минеа.

За припѣвитъ на канона отъ октоиха

Предъ тропаритъ на всѣка пѣсенъ на канона се казва припѣвъ, въ който се изразява нѣкоя отличителна черта въ честь, на което е посветенъ канона — тѣ сж следнитъ за всѣки день.

Въ понедеѣлникъ: Предъ умилителнитъ тропари каз-ваме припѣвъ: **Слава тебѣ Боже нашъ, слава тебѣ.** Предъ мученичитъ тропари казваме припѣвъ: **Святи мученици Господни, молите Бога о насъ.** А въ канона на бозплжт-нитъ сили — **Святи ангели и Архангели Господни мо-лите Бога о насъ, или: Ангели Божи, молите Бога о насъ.** Предъ богородичнитъ тропари казваме припѣвъ: **Пресвятая богородице спаси насъ.**

Въ вторникъ предъ покаянитъ тропари казваме при-пѣвъ: **Слава тебѣ Господи нашъ, слава тебѣ.** Предъ втория канонъ — на Св. Ивана предтеча казваме припѣвъ: **Святи велики Иване, пророче, предтече и крестителю Господенъ моли Бога о насъ.**

Въ срѣда и петъкъ: Предъ тропаритъ отъ канона на честния и животворящъ кръсть Господенъ казваме припѣвъ: **Слава Господи кресту твоему честному, а предъ тро-паритъ отъ канона на Св. Богородица казваме: Пресвятая Богородице, спаси насъ.**

Въ четвъртъкъ: Предъ тропаритъ отъ канона на Св. апостоль казваме припѣвъ **Святи апостоли Христови мо-лите Бога о насъ, а предъ тропаритъ отъ канона на Св. Никола Святигелю отче Николае моли Бога о насъ.**

Въ сжбота: предъ 1-вия тропаръ отъ 1-ия канонъ каз-ваме: — **Святи мученици Господни, молите Бога о насъ,** предъ 2-ия тропаръ отъ 1-ия канонъ — **Святители Господ-ни, молите Бога о насъ** а предъ 3-ия тропаръ отъ 1-ия канонъ казваме припѣвъ: **Преподобни Олци Господни, молите Бога о насъ.** Предъ мертвеннитъ, покаянитъ тро-пари казваме припѣвъ: **Души насъ во благихъ водвори-**

тсѣ. Предъ тропаритъ отъ втория канонъ — канона за усоб-шитъ казваме припѣвъ: **Блажени яже избралъ и приялъ еси Господи.**

Какъ ще четемъ канона

Канона ще четемъ така:

1-ва пѣсенъ отъ октоиха и 1-ва пѣсенъ отъ минеа

3-та " " " " 3-та " " "

Слѣдъ изчитането 3-та пѣсенъ на канона отъ минеа, пѣе се преносътъ на сжшата пѣсенъ (отъ минеа) прави се оконча-ние, свещеникътъ казва малка ектеня, следъ нея четатъ се седалнитъ отъ минеа и абие

4-та пѣсенъ отъ октоиха и 4-та пѣсенъ отъ минеа

5-та " " " " 5-та " " "

6-та " " " " 6-та " " "

Слѣдъ изчитането на 6-та пѣсенъ отъ минеа, пѣе се ир-мосътъ на 6-та пѣсенъ, свещеникътъ казва малка ектеня, чече се кондака и икоса на светията отъ минеа и абие ме-сесослова; **Мѣсеца тѣгоже въ х. день** памягъ празд-нуемъ святого (или святыхъ имярекъ, того (или тѣхъ) молитвами Христѣ Боже помилуй и спаси насъ аминъ" и абие.

7-ма пѣсенъ отъ октоиха и 7-ма пѣсенъ отъ минеа

8-ма " " " " 8-ма " " "

9-та " " " " 9-та " " "

Слѣдъ изчитане на 9-та пѣсенъ отъ минеа, пѣе се **ирмосътъ на 3-та пѣсенъ отъ минеа** съ припѣвъ; **Хвалимъ благо-словимъ, покланяемся Господеву поуще, и превозно-сяще его во вся вѣки**. дава се окончание, следъ което свещеникътъ възглася: **Богородицу и матеръ**. . . а пѣвца почва да пѣе **Честнѣишую хърувимъ**: заедно съ стихо-ветъ: **Величитъ душа моя Господа**. . . Четнѣидую се пѣе шесть пжти и веднага се пѣе ирмосътъ на 9-та пѣсенъ отъ минеа; свещеникътъ казва малка ектеня.

Ако въ минеа има два канона, ще пѣемъ ирмосъ на 3-та, 6-та, 8-ма и 9-та пѣси по втория кинотъ по гласа му.

г. 3-и ексапостиларъ.

Много светии въ минеа иматъ ексапостиларъ (светилень); въ таквъ случай пѣемъ експостиларя на денътъ отъ края на октоиха — озаглавени сж така: **Ексапостиларни вся седмци**. Ако случившия се въ минеа светия има свети-ленъ, то пѣемъ ексапостиларя на деца отъ октоиха, слава светилень отъ минеа и нинъ пахъ отъ минеа.

д. За стиховнитѣ стихирѣ.

Стиховнитѣ стихирѣ на брой сж три: първата е безъ припѣвъ, а останалитѣ две сж съ припѣви. Припѣвитѣ сж напечатани предъ самитѣ стихирѣ въ октоиха. Напечатани сж и въ часослова въ последованието на утрента. Тѣ сж едни и сжщи за всички седмични дни.

Стиховнитѣ стихирѣ се взематъ отъ октсѣиха на гласа и деня. Ако случившия се въ минеа светия има стиховни стихирѣ, то тѣзи отъ октоиха се изоставятъ, а се пѣятъ само тѣзи отъ минеа. Ако случившия се въ минеа светия нѣма стиховни стихирѣ, но има "Слава на стиховнѣ", то въ та-къвъ случай пѣемъ слава на свѣтията отъ минеа и Нинѣ Богородиченъ отъ малкитѣ въ края на минеа. озаглавени сж така: "Богородични осми гласовъ", поеми егда естъ слава святому въ миней". При вземането обръщаме вни-мение на гласа на славата и на деня.

Въ срѣда и петѣхъ и нинѣ пѣемъ крестобогородиченъ.

2. Воскресна утрень.

Воскресната утрень се извършва въ недѣля, ксгато въ този день се случи непразднуемъ светия. Последованието и е изложено въ октоиха. Редѣтъ и е следния:

- Свещ.** Благословенъ Богъ нашъ . . . . .
Ликъ Аминѣ. и абие Трисвятое и по Отче нашъ . . . . .
Свещ. Яко твое естъ царство . . . . .
Ликъ Чете тропаритѣ: Спаси Господи люди твоя; славо вознесийсе на крестъ и нинѣ предстателство страшное . . . . .
Свещ. Съвр. согуба ектенія: Помилуй насъ Боже . . . . .
Ликъ Именемъ Господнимъ благослови отче.
Свещ. Слава снятѣй и единосущнѣй и животворящей . . . . .
Ликъ Аминѣ и чете шестопсалмието — Слава въ вишнихъ Богу . . . . .
Свещ. Велика ектенія: Миромъ Господу помолимся.
Ликъ пѣе Богъ Господь . . . 4 пѣти; Воскресния тропарь два пѣти, Слава тропарь на свѣтията и нинѣ богород. спустителенъ воскресенъ.
Свещ. Малка ектенія.
Ликъ пѣе седалницѣ отъ октоиха по 1-то стихословие.
Свещ. Малка ектенія.
Ликъ пѣе седалницѣ отъ октоиха по 2-то стихословие и абие пѣе непорочнитѣ: Благословенъ еси Господи: Ангелски соборъ . . . . .
Свещ. Малка ектенія.

- Ликъ** чете Илакои на гласа и пѣе стелеия антифонъ на гласѣ и прокимена три пѣти.
 Чете Канона, или (Всѣхъ чинѣ утреного Евангелия).
 Следъ изчитането на канонитѣ по указания редѣ се пѣятъ редовнитѣ катавасии до 8-та пѣсенъ включително.
Свещ. Господу помолимся (като отвара днеритѣ).
Ликъ Господи помилуй.
Свещ. Яко святъ еси Боже нашъ . . . . .
Ликъ Всякое дихание три пѣти.
Свещ. И о стодобитися намъ слышанию святого Евангелия.
Ликъ Господи помилуй три пѣти.
Свещ. Премудрость прости . . . и чете утренното Св. Евангелие (на св. Престолъ).
Ликъ чете Воскресение Христово . . . пѣе 50-ия псаломъ, Шевеникътъ изнася Св. Евангелие за цѣлуване. Пѣе се Слава молитвами апостоловъ . . . . .
 и Нинѣ молитвами Богородици, стихъ помилуй мя Боже и стихирата Воскресъ Исусъ отъ гроба . . . . .
Свещ. милитвата Спаси Боже люди твоя . . . . .
Ликъ Господи помилуй 12 пѣти (и чете канона, ако не е четенъ).
Свещ. възгласа кадейки "Богородицу и матеръ . . . . .
Ликъ стихозетѣ: Величить душа моя Господа: и Честнѣйшую 6 пѣти.
Свещ. пѣе 9-та пѣсенъ отъ катавасиитѣ.
Ликъ Малка ектенія.
Свещ. Святъ Господь Богъ нашъ 3 пѣти. Воскресния ексапостиларь (редовия).
Ликъ Слава светилень святого (аще естъ) и нинѣ богородиченъ воскресенъ.
Свещ. Всякое дихание (на влад. гласъ) и стихирѣ на хаалитѣхъ на 8.
Свещ. Слава Евангелска стихира и нинѣ преблагословенна еси . . . . .
Свещ. пѣе Великото славословие . . . по исполнение его абие Воскресенъ тропарь за 1, 3, 5, и 7 гласове: Днесъ спасение миру битъ . . . . .
Свещ. Воскресенъ тропарь за 2, 4, 6 и 8 гласове: Воскресъ изъ гроба . . . . .
Свещ. Благословено царство: . . . и пр. Св. Литургия.
 А когато нѣма Св. Литургия, подиръ изпѣване тропаря. Днесъ спасение: . . . , или Воскресъ изъ гроба: . . . чете се апостолъ, Евангелие, ектенни и отпустъ, както на вседнезната утрень.

Забележки къмъ воскресната утрень.

а. За тропаритъ.

Тропаритъ се пѣятъ така: пѣе се воскресния тропаръ на владеющия гласъ два пѣти. Слава тропаръ на случившия се въ минеа светия и нинѣ воскресенъ богородиченъ по гласътъ на тропаря на светията.

б. За степеннитъ антифони.

Това сж стихове взети отъ псалтиря. Всѣки гласъ особени степенни антифони, напечатани сж въ октоиха въ последованието на утреньята, подиръ седалнитъ по 2-мъ стихословни.

в. За утренното евангелие.

Утреннитъ воскресни евангелия сж единадесеть. Първото се чете въ недѣлята „Всѣхъ святыхъ“, — първата недѣля следъ петдесатница. Следъ като се изчетатъ всички евангелия, започва се пакъ отъ първото.

Въ връзка съ утреннитъ воскресни евангелия се намиратъ и воскреснитъ ексапостилари и евангелскитъ стихиритъ (Славитъ, които се пѣятъ на „хвалитѣхъ“ на воскресната утриня, се наричатъ евангелски стихиритъ). Има 11 воскресни евангелия, 11 воскресни ексапостилари и 11 евангелски стихиритъ. Когато утренно евангелие ще се чете, този воскресенъ ексапостиларъ и тази евангелска стихира ще се пѣятъ. Така ако е четено 4-то евангелие, то ще се пѣе 4-и ексапостиларъ и 4-а евангелска стихара

Молитвословията подиръ утринното евангелие: „Воскресение христово. . . Слава молитвѣми апостоловъ: и Нинѣ молитвами Богородици. . . и стихирата Воскресъ Исусъ отъ гроба: . . . се намиратъ въ последованието на утреньята въ часослова издаване на Св. Синодъ и въ 1-и и 5-и гласове въ октоиха, отъ гдето ще ги търсимъ.

г. За канона

На воскресната утренья четемъ канона отъ октоиха и минеа. Въ октоиха въ последованието на утреньята има три канона: 1-ия воскресенъ, 2-ия крестовоскресенъ и 3-ия Богородиченъ. Споредъ нашия типикъ се чете само воскресния канонъ на владеющия гласъ и канона отъ минеа на случившия се светия. Крестовоскресния и Богородичния се изоставятъ. Въ октоиха — издание на Св. Синодъ е помѣстенъ само воскресния канонъ. Предъ тропаритъ на воскресния канонъ казваме припѣвъ: Слава Господи святому воскресению Твоему.

д. Какъ четемъ канона

За четенето на канона има три практики, — ще посочиме само оная, която ни препоръчва типика. Тя е:

1-ва пѣсенъ отъ октоиха и 1-ва пѣсенъ отъ минеа
3-а ” ” ” и 3-а ” ”

Следъ исчитане на тропара, пѣсенъта отъ канона на светията въ минеа, пѣе се ирмосътъ на 3-а пѣсенъ отъ минеа, дава се окончание, свещеникътъ казва малка ектения, а пѣвецътъ и чете кондака, икоса и седалнитъ на светията отъ минеа и безъ да прекъсва чете

4-а пѣсенъ отъ октоиха и 4-а пѣсенъ отъ минеа

5-а ” ” ” и 5-а ” ” ”

6-а ” ” ” и 6-а ” ” ”

Изпѣва се ирмоса на 6-а пѣсенъ отъ минеа дава се окончание, свещеника казва малка ектения, а пѣвеца чете кондака и икоса отъ октоиха.

7-а пѣсенъ отъ октоиха и 7-а пѣсенъ отъ минеа

8-а ” ” ” и 8-а ” ” ”

9-а ” ” ” и 9-а ” ” ”

и веднага започва пѣнието на редовнитъ катавасий.

е. За катавасиитъ

Годината е раздѣлена на нѣколко периода. За всѣки периодъ има особенни катавасии, които се пѣятъ въ недѣлни и празнични дни. Кога кои катавасии ще се пѣятъ ще ни улжити типика. Катавасиитъ се намиратъ въ ирмологията, въ книгата църковно пѣние и въ ръководството за църков. пѣвци.

ж. За ексапостилариитъ

Както казахме, има единадесеть воскресни ексапостилари, съобразно съ числото на утреннитъ евангелски стихиритъ. Всичкитъ воскресни ексапостилари се пѣятъ на 2 гласъ. Пѣемъ ексапостиларя, който сжответствува на утренното воскресно евангелие. Ексапостиларитъ се намиратъ въ края на октоиха, — озглавени сж така: Начало воскресни ексапостилари.

Ако случившия се въ минеа светия има светиленъ, то се постъпва така: пѣе сердовия воскресенъ ексапостиларъ; слава светиленъ на светията отъ минеа, нинѣ воскресенъ богородиченъ ексапостиларъ (отъ октоиха).

За стихиритъ на хвалитѣхъ

На хвалитѣхъ (на всякое дихание) пѣемъ 8 стихиритъ отъ октоиха на владеющия гласъ. Предъ всяко стихира казваме припѣвъ. Първия припѣвъ е: Сокреси въ нѣхъ въ судъ напи-

санъ: . . . — намиратъ се въ часослова въ последованието утрента — намиратъ се и предъ самитъ стихирѣ въ октоиха, 7-ия стихъ „Воскресни Господи Боже мой. . . и 8-ия исповемся тебѣ Господи“ . . . не сж напечатани въ часослова: намиратъ се предъ самитъ стихирѣ въ октоиха,

и. За евангелскитъ стихирѣ

Евангелскитъ стихирѣ, както казахме на брой сж 11. Отъ първата до осмата вървятъ редовно по съответния гласъ, 9-та стихира е на 5 гласъ, 10—на 6 и 11—на 8 гласъ. Евангелскитъ стихирѣ сж напечатани въ края на октоиха, гдето (съвмѣстно) сж напечатани и 11-тѣхъ воскресони експостилариѣ.

3. Празднична утрена

Праздничната утрена се извършва въ понедѣлникъ, вторникъ, срѣда, четвъртъкъ, петъкъ и сжбота, когато въ тѣзи дни се случи Господски, Богородиченъ, или на великъ свѣтия праздникъ съ велико славословие. Извършва се още и въ недѣля, ако въ недѣля се случи Господски праздникъ (въ такъвъ случай „ничтоже воскресно поетъ“).

Редътъ на праздничната утрена е следния:

- Свещ.** Благословенъ Богъ нашъ. . .
Ликъ Аминъ, Трисвятое и по Отче нашъ:
Свещ. Яко твое естъ царство: . . .
Ликъ Аминъ и чете тропаритъ: Спаси Господи люди твоѣ: . . .
Ликъ Слава Вознесиѣ на кръстъ и нинѣ представелство страшное
Свещ. Съхранена согуба ектенѣя: Помилуй насъ Боже. . .
Ликъ Именимъ Господнимъ благослови отче.
Свещ. Слава свѣтѣй и единосущнѣй: . . .
Ликъ. Аминъ и чете шестопсалмието: Слава вишни Богу . . .
Свещ. Велика ектенѣя. Миромъ Господу помолимся: . . .
Ликъ. Богъ Господъ 4 пѣти — тропаря на свѣтията 2 пѣти,
Ликъ. Слава и нинѣ воскресенъ богородиченъ отпустителенъ по гласътъ на тропаря.
Свещ. Малка ектенѣя. Паки и паки: . . .
Ликъ Седалнитъ по 1 мь стихословии
Свещ. Малка ектенѣя.
Ликъ Седалнитъ по 2-мь стихословиѣ: и абие
Ликъ Полилеа и Величанието на праздника.
Свещ. Малка ектенѣя.
Ликъ. Седалнитъ по полиелей, и абие 1-ни антифонъ 4-го гласа.
Ликъ. Отъ юности моя: . . . Прокимена праздника 3 пѣти и почва.

Ликъ. Всехъ чинъ утренаго Евангелия (Виждъ редътъ му на воскре. утрена).

Ликъ. Чете се канона и се пѣтъ редовнитъ катаваси до 8-та пѣсенъ.

Свещ. Богородицу и матеръ . . .

Ликъ Честнѣйшую херувимъ (или ако праздника е Господски, или Богородиченъ вмѣсто честнѣйшую се пѣе 9-та пѣсенъ отъ канона).

Ликъ 9-та пѣсенъ отъ катавасиитъ.

Свещ. Малка ектенѣя.

Ликъ Светилентъ, Слава и Нинѣ богородиченъ.

Ликъ Всякое дихание по гласътъ на 9-та стихира и стихирѣ.

Ликъ Слава святаго (на хвалитѣхъ).

Ликъ и Нинѣ Богородиченъ и абие.

Ликъ Славословие Велико, тропаръ свѣтията и почва Св. Литургия.

Забележки къмъ праздничната утрена

а. За тропаря „на Богъ Господъ“

Както на Господскитъ така и на богородичнитъ праздници на „Богъ Господъ“, тропаря се пѣе три пѣти.

б. За полилеа.

Полилеа се състои: за Господскитъ праздници псаломъ 134 — „Раби Господа алилуа: . . . за свѣтелскитъ праздници: псаломъ 135 — „Исповѣдайтеся Господеви яко благъ“ . . . за богородичнитъ: псаломъ 44 — „Слово благо, отригну сердце мое“ . . . и величание на праздника. Тѣзи величания се намиратъ въ края на псалтиря, озаглавени сж така: „Псалми избрани.“ Особенни величания има за 8 и 14 септемварий; 21 ноемварий; 25 декемварий; 6 януарий; 2 февруарий; 25 мартъ. Врѣбница, Томината недѣля; Вознесение; Петдесятница; 24 и 29 юний и 6 и 15 августъ.

Общи величания има за празднициитъ: въ честь на Св. Апостоли, Мученици, Святители, преподобни и безплътни сили. Въ недѣлнитъ: на Блудния синъ, както и на месопустната и сиропустната се пѣе псаломъ 136 „на рѣкахъ вавилонскихъ“

Въ кое мѣсто отъ утренага служба се пѣе полилеа? Следъ като се чете полиелейния псаломъ 135, или 44 веднага се започва величанието на праздника. Следъ всѣки стихъ, както въ полиелейнитъ псалми, така и въ величание: то се казва Алилуа. Въ края на величанието се казва: „Слава алилуа; и Нинѣ алилуа. Алилуа, алилуа, алилуа слава тебе Боже.“ Трижди. Свещеникътъ: Малка ектенѣя, подиръ това

се пѣе седалния, предъ който стои думата „по полиелей.“ а следъ тѣхъ се пѣе степенния антифонъ 4-го гласа: „Отъ юности моя: . . .“

Въ който и день да се извършва празнична [утреня всѣкога се пѣе 1-ия антифонъ 4-го гласа, който се състои отъ следнитѣ четири стиха:

1. Отъ юности моя мнози борюхъ мя страсти . . . 2 пѣти.
2. Ненавидящий Сиона посрамитеса отъ Господа . . . 2 пѣти.
3. Слава святимъ духомъ всѣка душа живитеса: . . .

и 4. и Нинѣ Святимъ духомъ тсчеса благодатния струи . . .
Намиратъ се въ недѣлю утро 4-го гласа въ октоиха подиръ седалнитѣ и последованието на утренята въ часослова издание на Св. Синодъ.

в. За прокимена

Прокимена се пѣе 3 пѣти. За всѣки празникъ има особенъ прокимень, който се намира въ минеа следъ седалнитѣ.

г. За утренното евангелие

За всѣки празникъ има особено утренно евангелие, което е посочено въ утрената служба на празника следъ прокимена. Следъ евангелието се чете 50-ия псаломъ, следъ това вмѣсто „Молитвами апостоловъ милостиве“ . . . се пѣе: ако е Св. Никола „Молитвами Святителя Николае милостиви“ . . . и пр. (стр. 241 на псалтик. утреная г. Манаси.)

На Богородичнитѣ празници се пѣе: „Слава молитвами Богородици милостиви . . . и Нинѣ тсвже.“

На Господскитѣ празници вмѣсто: Слава молитвами апостоловъ . . . и Нинѣ молитвами богородици: . . . се пѣятъ особенни стихове, които се намиратъ въ утренната служба на празника предъ канона.

д. За канона

Какъ ще четемъ канона, посочихме подробно въ воскресната утреня.

Въ утрената служба на нѣкои светии, освенъ канона на светията, предвижда се и канонъ на Пресвята Богородица, който не се намир: въ минеа. Въ таквъ случай ще четемъ, или Богородичния канонъ: „Воду прошедь“ . . . , — намира се въ края на часослова въ последование „молеб-но“, или Богородичния канонъ: „Колесница гонителя фарасна“ . . . — намира се въ края на октоиха.

Следъ изчитане канона се пѣятъ редовнитѣ катавасии. Въ нѣкои господски празници се предвиждатъ двойни катавасии.

е. За честнѣйшую

Ако празникътъ е въ честь на светия, следъ 8-ма пѣсень отъ катаваситѣ се пѣе: „Честнѣйшую“ . . . съ припѣватъ по гласа на катаваситѣ.

Вмѣсто „Честнѣйшую“ се пѣе 9-та пѣсень на канона на следнитѣ празници:

- 1) Въ дня на Пасхата и цѣлата свѣгла седмица.
- 2) На великитѣ Господски празници: Рождество Христове, Боявление, Срѣтение, Вознесение, Петдесятница, Воздвижение и Врѣбница.
3. На великитѣ Богородични празници: Рождество, Въведение, Благовещение и Успѣние Богородично.
4. Въ отданието на Господскитѣ и Богородични празници и
5. На празницитѣ: 26 декемврий; 1. 7 и 30 януарий.

ж. За светилния.

На празничната утреня стихове: (вѣтъ Господь Богъ нашъ . . . се изоставятъ, пѣе се само светилния на празника; намира се въ последованието на утренята подъ стихиритѣ на хвалитѣхъ.

з. За хвалитнитѣ стихирѣ.

Всѣко дихание се пѣе по гласа на 1-та хвалитна стихира. Въ всички Господски, Богородични и светителски празници на хвалитѣхъ се пѣятъ обикновенно 4 и много рѣдко 6 стихирѣ. Кога колко ще пѣемъ ще ни улжити типика. При-тѣвитѣ се взематъ отъ часослова отъ гдето пише „на 4: Хвалите его на силахъ его . . . а когато стихиритѣ сж 6, къмъ тѣзи стихове прибавяме и двата стиха отъ стиховнитѣ на вечернята: Слава святого и нинѣ Богородиченъ по гласа на славата отъ малкитѣ въ края на минеа Богородичниятъ: Богородице ти еси лоза истинная . . . на 6 гласъ, които най-често се пѣе следъ славата на хвалитѣхъ, се намира въ последованието на 3-и часъ въ часослова. Кой Богородиченъ ще пѣемъ ще ни улжити типика,

4. Воскресно-празнична утреня.

Тази утреня се извършва въ недѣля, когато въ този день се случи Богородиченъ, или на великъ светия празникъ. Молитвословията и пѣснопѣнията се взематъ отъ октоиха-минеа. Ако въ недѣля се случи Господски празникъ, извършва се празнична утреня.

Редътъ на воскресно — празничната утрена е следния :

До Богъ Господь редътъ е сжция както на възкресената утрена Ликъ Богъ Господь 4 пжти на влад. гласъ.

Воскресния тропаръ два пжти.

Слава тропаръ на светиата и нинъ воскр. бог. по гласа на тропаря на светиата.

Свещ. Малка ектения.

Ликъ Седалнитъ по 1-мъ стихословии.

Свещ. Малка ектения

Ликъ Седални по 2-мъ стихословии

Полиелеа и величанието и

Ангелски соборъ удивися : ...

Свещ. Малка ектения.

Ликъ Ипакои на владѣющия гласъ, и

Седалнитъ по полиелей

Степенния антифонъ гласа

Свещ. Весъ чинъ утреннаго евангелиа

Ликъ Канони и катавасии.

Свещ. Богородицу и матеръ ...

Ликъ Честнѣйшую и 6-га пѣсень отъ катавасиитъ

Свещ. Малка ектиния.

Ликъ Свѣтъ Господь Богъ нашъ (3) и

Воскресния ексапостиларъ (редовия)

Слава светилень на светиата

и нинѣ Богородиченъ светилень

Всякое дихание (по влд. гласъ).

Стихири на хвалитѣхъ 8.

Слава на хвалитѣхъ

и нинѣ прѣблагословенна еси

Велико славословие и абие

Днесъ спасение : (за 1, 3, 5 и 7 гласове) или

Воскресъ Иисусъ : за 2, 4, 6 и 8 гласове, и

започва Св. Литургия.

Забележки къмъ воскресно-празничната утрена.**а. За тропаритѣ.**

На Богородичнитѣ праздници следъ изпѣване воскресния тропаръ на „Богъ Господь“ 2 пжти, пѣе се Слава тропаръ на праздника и нинѣ тойже.

б. За седалнитѣ.

Ще се пѣять воскреснитѣ седални по 1-мъ и 2-мъ стихословии отъ октоиха, следъ тѣхъ се пѣе Полиелеа и Величанието на праздника, следъ което веднага се пѣе Ангелски

соборъ: Свещеникътъ казва малка ектения, чете се Ипакои на владѣющия гласъ и се пѣять седалнитѣ отъ минеа, предъ които стои думата: „По полиелей“, следъ които се пѣять степеннитѣ антифони на владѣющия гласъ.

в. За тропаритѣ Ангелский соборъ.

Когато въ недѣля се случи Богородиченъ праздникъ тропаритѣ „Ангелский соборъ“ се изоставятъ. Чесо ради праздника

г. За утренното евангелие.

Ако случившия се въ недѣля праздникъ е въ честь на светия, ще се чете редового утренно воскресно евангелие, а ако празникътъ е Богородиченъ, чете се евангелието на праздника. Въ такъвъ случай воскресния прокименъ се замяства съ прокимена на праздника.

д. За канона.

Канонитъ се четатъ: отъ октоиха воскресния канонъ и отъ минеа канона на праздника. За реда който следва подиръ 3-а и 6-а пѣсень и за катавасиитъ ще ни улжити типика

е. За честнѣйшую.

1. Ако въ недѣля се случи светителски праздникъ, пѣемъ Честнѣйшую ...

2. Ако въ недѣля се случи Богородиченъ праздникъ, пѣе се 9-та пѣсень отъ канона.

3. Ако въ недѣля се случи отдание на Богородиченъ праздникъ, пѣе се Честнѣйшую, а следъ това се пѣе и 9-та пѣсень отъ канона. (стр. 302 въ типика) и

4. Ако въ недѣля се случи отдание на Господски праздникъ, пѣе се само 9-та пѣсень отъ канона. (Честнѣйшую не се пѣе). Изключение се прави само въ отданието на праздника „Воздвижение Честнаго креста“, — т. е. пѣе се само Честнѣйшую ... (вижъ стр. 44 на типика).

ж. За ексапостиларитѣ.

Пѣе се единъ пжтъ Воскресния (редовия) ексапостиларъ, Слава светилень на светиата отъ минеа и нинѣ воскресенъ Богородиченъ отъ октоиха (съвмѣстно съ воскреснитѣ ексапостилари).

На Богородичнитѣ праздници пѣемъ единъ пжтъ редовия воскресенъ ексапостиларъ и светилния на праздника ва пжти.

3. За хвалитнитѣ стихири.

Всякое дихание се пѣе на владѣющия гласъ. Пѣемъ четири воскресни стихири и 4 на праздника. За последнитѣ две стихири въ часослова нѣма припѣви. Въ такъвъ случай вземаме двата припѣва отъ стиховнитѣ стихири на праздника (на вечернята).

Кога ще вземеме Слава евангелска стихира и кога Слава на праздника ще ни улѣти типика, и нинѣ винаги ще пѣемъ „Преблагословенна еси Богородице дѣво“.

Църковно-пѣвческо училище.

с. Радуиль.

Втори отдѣлъ

II Богослужение презъ великия постъ

Обхваща периода отъ недѣлята на „Митаръ и фарисеа“ до „Святую недѣлю пасхи“. Великопостното богослужение се извършва по октоиха, минеа и постния триодъ; то се разделя на три потодѣла:

1. Богослужение презъ пригответелнитѣ дни къмъ великия постъ.
2. Богослужение презъ св. четиридесятница и
3. Богослужение презъ страстната седмица.

1. За богослужението презъ пригответелнитѣ дни

Пригответелнитѣ дни къмъ великия постъ сж следнитѣ:

1. Недѣлята на Митаръ и фарисеа“; 2. Недѣлята на „Блудния синъ“; 3. Месопустната сѣбота; 4. Месопустната недѣля; 5. Цѣлата сирна седмица и 6. Сирната недѣля.

Както вечерното, така и утренното богослужение презъ пригответелнитѣ дни къмъ великия постъ се по **октоиха** и **постния триодъ**. Службата на случившия се светия въ минеа се изостава — изключение правятъ само днитѣ: 1. Св. Препод. Теодоси велики 11 януарий; 2. Св. Атанасий, 18 януарий; 3. Св. Преп. Ефтимий велики 20 януарий; 4. Св. Григори Богословъ 25 януарий; 5. Пренесение мощитѣ на Св. Иоанъ Златоустъ 27 януарий; 6. Св. Три святители 30 януарий; 7. Предпразднество Срѣтение Господне 1 февруарий; 8. Срѣтение Господне 2 февруарий; 9. Св. В. Мученикъ Харалампі 10 февруарий; 10. Св. Кирилъ учитель Български 14 февруарий; 11. Первое и второе обречение

честния глави Предтечеви 24 февруарий и 12 Св. Четиридесетъ мученици 9 мартъ.

За редѣтъ и богослужението въ пригответелнитѣ дни (недѣли), когато въ тѣхъ не се случи единъ отъ горелосочениитѣ праздници.

а. За вечернята

1. На Господи възвахъ: пѣемъ 10 стихири; 6 воскресни и 4 отъ триода, ако стихиритѣ отъ триода сж по-малко отъ четири, то тѣ се повтарятъ. Слава отъ триода и Нинѣ 1-й Богород. владѣющия гласъ (Догматикъ).

2. На Стиховнѣ: пѣемъ воскреснитѣ стихири на владѣющия гласъ, Слава отъ триода и Нинѣ воскресенъ Богородиченъ по гласа на славата, напечатани съвмѣстно съ Догматичитѣ.

3. За тропаритѣ. Въ триода тропари нѣма — пѣе се воскресния тропаръ на владѣющия гласъ и Богородичния му.

б. За полунощницата

Извършва се воскресната полунощница съ следнитѣ особености: 1. Вмѣсто ипакои на влад. гласъ се пѣятъ тритѣ умилителни тропари, Помилуй насъ Господи помилуй насъ... Слава Господи помилуй насъ... и Нинѣ милосердия двѣри... намиратъ се въ края на вседневната полунощница въ часослова. 2. Следъ троичния канонъ се пѣятъ отъ триода Слава и литии и Нинѣ воскресенъ Богородиченъ, погласътъ на славата — напечатани съвмѣстно съ догматичитѣ. 3. Ако не е отдаденъ праздника Срѣтение Господне, вмѣсто тритѣ умилителни тропари се пѣе тропаря на праздника (Срѣтение).

в. За утренията

За утренното богослужение ни улѣтва типика, страница 307 — 314, което ще имаме предъвидъ.

За редѣтъ на вечерното и утренното богослужение отъ по-горе изброенитѣ недѣли, когато се случи единъ типика (стр: 138, 154, 155, 157, 160, 163, 168, 170 и пр.)

2. За богослужението презъ Св. Четиридесятница

За порядъка на службитѣ: Знаемъ, че въ днитѣ, вѣнъ отъ великия постъ, вечеръ (3 ч. сл. обѣдъ) извършваме службитѣ 9-ия часъ и вечернята, а сутринъ — полунощница

утреня и Златоустова, или Василиева литургия. Презъ великия постъ, обаче този редъ на службата се измѣня, както следва:

1. За утренното богослужение

Презъ всичките дни на седмицѣтъ отъ Св. Четиридесатница въ състава на утренното богослужение не влизатъ една и съща служби, така:

а. Въ понеделникъ, вторникъ и четвъртъкъ

Сутричъ се извършватъ: утреня и часоветъ: 1, 3, 6, 9, изобразителнитѣ и вечернята отъ следния день.

б. Въ срѣда и петъкъ

Горнитѣ служби (изброени въ точка „а“) съединяваме съ Св. Преждеосвещена литургия на Св. Григория Двоеслова,

в. Въ сѣбота

Презъ всичките великопостни седмици утренното богослужение се състои отъ: полунощница, утреня и Златоустова литургия (стр. 319, 322 на типика).⁴

2. За вечерното богослужение

Презъ днитѣ на Св. Четиридесатница извършваме или велико повечерие, или малко повечерие, или вечерня.

а. Вечерня извършваме: срещу недѣля и понеделникъ (въ сѣбота вечерь и въ недѣля вечерь).

б. Велико повечерие извършваме: срещу вторникъ, срѣда, четвъртъкъ и петъкъ (въ понеделникъ, вторникъ, срѣда, и четвъртъкъ вечерь).

в. Малко повечерие извършваме: срещу сѣбота (въ петъкъ вечерь) и срещу четвъртъкъ (срѣда вечерь) отъ петдесатница.

1. За утренното богослужение

а. За богослужението въ понеделникъ, вторникъ и четвъртъкъ

1 За полунощницата

Извършваме всеневна полунощница. За реда ѣ говориме по-рано — въ първия отдѣлъ. Има само следнитѣ

особености: въ края на първата часть следъ възгласа отъ свещеника: Боже ущедри ни и благослови ни...
се чете съ велики поклони молитвата на Св. Ефрема Сирима: Господи Владико живота моего...

II. За утренята

Отъ началото на великата ектеня, следъ шестопсал. миего, редътъ е сжщия, както на утренята въ първия отдѣлъ

Свещ. Велика ектеня — миромъ Господу помолимся.

Ликъ Аллуиа, аллуиа. аллуиа.—4 пжти на владѣющия гласъ (въмѣсто Богъ Господь).

Ликъ Пѣсни троични гласа (въмѣсто тропари).

Свещ. Малка ектеня—Пакни пакы миромъ Господу помолимся.

Ликъ по 1 мъ стих. седални отъ октоиха гласа,

по 2 мъ " " " триода на деня.

по 3-мъ " " " " " "

чете 50 псаломъ — Помилуй мя Боже. . .

Свещ. Спаси Боже люди твоя. . . (литийната м-ва)

Ликъ Пѣсни Священного Писания.

Ликъ Канони. — отъ триода и Минеа.

Ликъ Честнѣйшую херувимъ (со стихи 6 пжти).

Ликъ Ирмосъ 9-тъ пѣсни и абие

Ликъ Достойно есть и честнѣйшую: . .

Свещ. Малка ектеня.

Ликъ Светилнѣ гласа отъ края триода

Ликъ Тебѣ слава подобаеъ; . .

Свещ. Просителна ектеня.

Ликъ Стиховнитѣ стихири отъ триода съ припѣви отъ часослова:

Ликъ Слава и Нинѣ Богород., или крестобогород.

Ликъ Благо есть: . . . дважди.

Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ: . . .

Свещ. Яко твое есть Царство и Сила . . .

Ликъ Тропарь: Въ храма стоящи: . . .

Ликъ Господи помилуй 40 пжти Слава и Нинѣ

Ликъ Честнѣйшую херувимъ . . .

Ликъ Именемъ господнимъ благослови Отче.

Свещ. Сий благословенъ Христотъ.

Ликъ. Небесний царю. . .

Свещ. Молитвата на Св. Ефрема Сирина:

Господи и Владико живота. . . и абие

Ликъ Приидите похлонения 3 пжти и започае

1-вия часть

Ликъ Три псалми: 5, 89 и 100, Слава и Нинѣ
Ликъ Аллуиа, ал. ал. 3 пжти, Господи помилуй (3) и се пѣе тропаря на 1-ня часть со стихи:

Ликъ Заутра услыши гласъ мой . . . трижди.
Ликъ Слава и Нинѣ, что тя наречемъ: пѣе Стопи моя
 направи; . . .
Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ: . . .
Свещ. Яко твое есть царство и сила . . .
Ликъ Преславную Божию матеръ . . .
Ликъ Господи помилуй 40 пѣти. Иже на всякое время. . .
Ликъ Господи помилуй трижди. Слава и Нинѣ, честнѣйшую . . .
Ликъ Именемъ Господнимъ благослови Отче
Свещ. Боже ущедрѣ ни . . . и чете молитвата на Св. Ефрема
 Сирино: Господи и Владико.
Свещ. Христе свѣте истини и абие
Ликъ Приидите поклонимся трижди и започва

3-тия часъ

Ликъ Три псалми: 16, 24 и 50, Слава и Нинѣ. . .
Ликъ Алилуа, ал. ал. (3) Господи помилуй (3 пѣти)
 и пѣе тропаря на часа со стихи его:
Ликъ Господи иже пресвятаго Твоего Духа. . .
Ликъ Слава и Нинѣ: Богородице ти еси лъза: . . .
Ликъ Господь Богъ олагословенъ. . .
Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ. . .
Свещ. Яко твое есть царство. . .
Ликъ Тропарь: Благословенъ еси Христе . . . и Нинѣ: На-
 слава: Скорее и известное деждъ. . . и Нинѣ: На-
 дежду и предстательство. . .
Ликъ Господи помилуй (40) Иже на всякое время. . .
Ликъ Господи помилуй (3) Слава и Нинѣ, Честнѣйшую. . .
Ликъ Именемъ Господнимъ благослови Отче.
Свещ. Молтвами святыхъ Отець нашихъ, и абие,
Свещ. Господи и Владико жавота моего (на Св. Ефр. Сирина)
Свещ. Владико Боже отче вседержителю . . . и абие
Ликъ Приидите поклонимся 3 пѣти и почва

6-тия часъ

Ликъ Три псалми: 38, 84 и 90, Слава и Нинѣ, Алилуа, ал.
 ал. ал. (3), Господи Помилуй (3) и пѣе тропаря на 6-тия
 часъ: Иже въ шестий день. . . со стихи.
Ликъ Слава и Нинѣ: Яко не имамъ дерзновения; . . .
Ликъ Также отъ Триода: тропарь Пророчества.
Свещ. Вонемъ,
Ликъ Прокименъ гласъ (х), псаломъ (х) со стихи отъ триода.
Свещ. Премудрость,
Ликъ Четения (Пророчества Исаяя четения), следъ пареми-
 ята пѣвца казва:

Ликъ Прокименъ гласъ (х), псаломъ (х) со стихи и чете отъ
 часослова:
Ликъ Скоро да предварятъ ни щедроти
 Трисвятое и по Отче нашъ
Свещ. Яко твое есть царство,
Ликъ Тропарить: Спасение содѣлалъ еси: . . .
Ликъ Слава: Пречистому образу твоему. . . и нинѣ Мило-
 сердия суми источникъ. . .
Ликъ Господи помилуй (40). Иже на всякое время. . .
Ликъ Господи помилуй (3) Слава и Нинѣ, Честнѣйшую . . .
Ликъ Именемъ Господимъ благослови Отче.
Свещ. Молтвами святыхъ Отець нашихъ. . .
Свещ. Господи и Владико жавота моего (на Св. Ефрема).
Свещ. Боже и Господи силъ и всѣя твари. . . и абие
Ликъ Приидите поклонимся 3 пѣти и започва

9-тия часъ

Ликъ Три псалми: 83, 84 и 85, Слава и Нинѣ Алилуа, ал
 ал. (3) Господи помилуй (3)
Ликъ Тропарь 9-го часа Иже въ девятий часъ: . . . со стихи.
Ликъ Слава и Нинѣ Иже назъ ради рождейся. . .
Ликъ Не предаждъ насъ до конца.
Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ. . .
Свещ. Яко тв е есть царство. . .
Ликъ Кондацитъ: Видя разбойникъ. . .
Ликъ Слава посрѣде двою разбойнику . . . и Нинѣ Агънца и.
 пастиръ. . .
Ликъ Господи помилуй (40), Иже на всякое время.
Ликъ Господи помилуй (3) Слава и нинѣ, Честнѣйшую . . .
Ликъ Именемъ Господимъ благослови Отче.
Свещ. Боже ущедрѣ ни и благослови ни . . .
Свещ. Господи Владико жавота моего. . .
Свещ. Владикъ Господи Исусе Христе. . . и веднага започзатъ.

Изобразителнитъ

Ликъ дѣснѣять пѣвецъ почва да пѣе блаженствата.
Ликъ Въ царствии твоёмъ. . .
Ликъ Блажени нищи духомъ: помѣни насъ Господи. . .
 егда придеши во царствие твоёмъ.
Ликъ Следъ изтъване блаженствата
Ликъ Чете ликъ небесни
Ликъ Слава: Ликъ святыхъ Ангель и Арахангель. . .
Ликъ И нинѣ: Вѣрую во единого Бога. . .
Ликъ Ослаби остави прости Боже. . .
Ликъ Отче нашъ. . .

Свещ. Яко твое есть царство. . .
Ликъ Кондацитъ: На горе преобразилъ ся еси. . .
Ликъ Кондакъ: Дне отъ минеа.
Ликъ Кондакъ на храма.
Ликъ Слава со саятими упокои. . . и Нинѣ представительство хистиянъ. . .
Ликъ Гоблоди помилуй 12 пѣти. Слава и Нинѣ
Ликъ Честнѣйшую херувимъ. . .
Ликъ Именемъ Господимъ благослови Отче.
Свещ. Боже ущедрѣ ни и благослови ни.
Свещ. Господи Владико живота моего (на Св. Ефоема) и ведна а се започва.

Вечернята

Ликъ Приидите поклонимся трижди и псаломъ 103 — Благо. слови душе моя Господи. . .
Свещ. Велика ектения
Ликъ Господи възврахъ. . . по глестъ на 1-та стихира-
Ликъ Стихиря на 6, (отъ триода 3 и отъ минеа 3).
Ликъ Слава и Нинѣ Богородиченъ, или крестъбогород.
Ликъ Сяте гихий святая слави. . .
Свещ. Вечерний.
Ликъ На срѣдата на храма предъ солаа казва:
 Прокименъ гласъ (х), псаломъ (х) и стихи.
Ликъ Пареминитъ отъ триода.
Ликъ Прокимена по пареминитъ
Ликъ Сподоби Господи вечеръ сей безъ грѣха. . .
Свещ. Просителна ектения.
Ликъ Стиховнитъ стихирѣ отъ Триода.
Ликъ Слава и Нинѣ тамже.
Ликъ Нинѣ отпушаеши раба твоего. . .
Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ. . .
Свещ. Яко твое есть царство. . .
Ликъ Пѣе тропаритъ: Бсгородице дѣво. . .
Ликъ Крестителю Христовъ. . .
Ликъ Слава молите за ни Святи апостоли. . .
Ликъ И Нинѣ подъ твое благоутробие. . .
Ликъ Господи Помилуй 40 пѣти, Слава и Нинѣ
Ликъ Честнѣйшую херувимъ. . .
Ликъ Именемъ Господнимъ благослови Отче.
Свещ. Сий благословенъ Христосъ Богъ нашъ. . .
Ликъ Небесний царю. . .
Свещ. Господи и Владико живота моего. . .
Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ. . .
Свещ. Яко твое есть царство. . .

Ликъ Господи помилуй 12 пѣти.
Ликъ Всесвятая Троице. . .
Ликъ Буди имя Господне: трижди.
Ликъ Слава и Нинѣ: Благославно Господа. . .
Свещ. Слава тебе Христе Боже: . . .
Ликъ Слава и Нинѣ, Господи помилуй (3) Благослови.
Свещ. Отпустъ.

Забележки за вседневното богослужение презъ Св. Четиридесатница.

а. За полуношницата

Въ понедеѣльникъ отъ първата седмица на Св. Четиридесатница не се извършва полуношница, както забелѣзва типика страница 315.

б. За троичнитъ пѣсни.

Вмѣсто „Богъ Господь“ се пѣе четири пѣти „алилуия“ а вмѣсто тропаря на случившия се светия въ минеа се пѣятъ троичнитъ пѣсни, които се намиратъ въ края на триода. Озаглавени сж така „Троични пѣсни осмии гласовъ“.

Наричатъ се „троични“, защото сж въ честь на Св. Троица, а „гласа“ защото се пѣятъ на гласа, който владѣе. Въ продължение на една седмица пѣемъ троичнитъ пѣсни отъ единъ гласъ

Подиръ думитъ: Святъ, Святъ, Святъ еси Боже нашъ, прибавяме следнитъ стихове:

Въ понедеѣльникъ: Предстателство безплотнихъ твоихъ помилуй насъ,

Въ вторникъ: Молитвами предечи твоего помилуй насъ,

” Срѣда; Силою креста твоего сохрани насъ Господи.

” Четвъртъкъ; Молитвами свѣтихъ апостоль твоихъ и свѣтителя Николая помилуй насъ:

Въ Петѣкъ: Силою креста твоего сохрани насъ Господи.

Въ Сѣбота се пѣе „Богъ Господь“ и тропаритъ: Апостоли мученици и пророци; помѣни Господи; и Мати свѣтая. . . (намираатъ се въ втората сѣбота отъ великия постъ въ триода на утрента и въ края на часослова въ втори гласъ.)

в. За седалнитъ

Както казахме, седалнитъ по 1-мъ стихословий се пѣятъ отъ октоиха, тѣ се намиратъ въ края на триода и сж озаглавени така: Седални отъ октоиха, яже поемъ по първомъ стихословие святая четиридесатница.

отъ минеа и 4, 5 и 6 пѣсни отъ минеа; пѣе се ирмосъ на 6-а пѣсенъ отъ минеа, малка октения, кондакъ и икосъ отъ минеа (но ако светията въ минеа нѣма кондакъ то четемъ "Мученичния" при седалнитѣ по 1-мъ стихословий отъ края на триода), Казва се месецеслова и се чете 7-а пѣсенъ отъ минеа, и.

8 и 9-а пѣсни отъ минеа и триода, пѣе се ирмосътъ на 8 ма пѣсенъ отъ триода(и то на 2-ия канонъ),свещеникътъ казва Богородици и матеръ... пѣе се Честнѣйшую херувимъ и ирмоса на 9 а пѣсенъ, сжщо отъ втория канонъ отъ триода а абие Достояно и честнѣйшую... Малка ектения и светилнитѣ.

3. За светилнитѣ.

Светилнитѣ се намиратъ въ края на триода, напечатани сж съвмѣстно съ троичнитѣ пѣсни. За всѣки гласъ има особень светилень. (Ексалостилария на деня отъ октоиха и светилния на светията отъ минеа се изоставятъ). Светилния се пѣе три пѣти.

Първия пѣтъ следъ двоегочиего прибавяме стихътъ:
 Въ понедѣлникъ Предстательство безплотнихъ твоихъ и спаси мя.
 " вторникъ Молитвами Господи предтечи твоего и спаси мя.
 " сръда и петъкъ Силою Господи Креста твоего и спаси мя.
 " Четвъртъкъ Молитвами Господи апостоловъ твоихъ и сятителя Николая и спаси мя.

Втори пѣтъ: на славата за всички дни прибавяме стихътъ: Молитва ми Господи святыхъ твоихъ и спаси мя.

Трети пѣтъ на нинѣ за всички дни прибавяме стиха: Молитва ми Господи и Богородици и спаси мя.

в. За угреного богослужение въ сръда и петъкъ (преждеосвещена литургия)

Редътъ на полуношницата, утренията и часоветѣ е сжщия както въ понедѣлникъ, вторникъ и четвъртъкъ. а вечернята се съединява съ преждеосвещена литургия на Св. Григория Двоеслова.

Следъ молитвата на св. Ефрема Сирина: Господи и Владико живота моего... въ края на изобразителнитѣ се чете: Трисвятоє. Господи помилуй 12 пѣти Всевягата троица... царскитѣ двери се отварятъ,свещеникътъ прави малкъ отпустъ, следъ което възгласа: Благословенно Царство... и се почва вечернята съ преждеосвещена литургия.

Свещ. Благословенно Царство Отца и Сина...

Ликъ Аминъ и абие Приидите поклонимся 3 пѣти и 103 псаломъ

Свещ. Велика ектения; Миромъ Господу помолимся.

Ликъ Катизма 18—Ко Го лоду внегда скорбѣти ми. (раздѣлена на 3 слави).

Свещ. Малка ектения.

Ликъ Господи възвахъ... стихирѣ на 10 (6 отъ триода и 4 отъ минеа)

Слава и Нинѣ Богородиченъ.

Свещ. Входъ — Премудрость прости.

Ликъ Свете тихи. святя слави...

Свещ. Вечерни...

Ликъ Прокимень гласъ (прокимена на паремията со стихаго)

Свещ. Премудрость.

Ликъ Битя чтения.

Свещ. Вонмемъ.

Ликъ Чете паремията... и следъ исчитането и.

Свещ Вонмемъ.

Ликъ Прокимень на 2-а парамия, а следъ прокимена даконътъ или пѣвецътъ казва: **Повелите!**

Свещ. Съ издигнатъ въ ржката светилникъ и кандилница, обърнатъ къмъ Св. Престолъ казва "Премудрость прости", следъ това се обръща къмъ народа и казва: "Свѣтъ Христовъ просвещаеъ всѣхъ".

Ликъ Причтей чтение.

Свещ. Вонмемъ.

Ликъ Чете паремията — втората. Следъ исчитането и се пѣе, Де исправиса молитва моя... шесть пѣти така:

1-ия пѣтъ пѣе свещеникътъ

2-ия 3-ия 4-ия и 5-ия пѣтъ пѣвцитѣ (народа въ тоза време стои колѣнопреклонно)

6-ия пѣтъ пѣе свещеникътъ но само; "Да исправиса молитва моя, яко кадило предъ тобою", пѣвцитѣ довършватъ "воздѣвание руку моею жертва вечерня. Свещеникътъ въ тоза време отъ солеа кади народа. (Когато се случи празнуемъ светия, подиръ изпѣване б-го да исправиса, веднага се чете Апостола, Св. Евангелие на празника.)

Свещ. Согуба ектения: Рцемъ вси... подиръ възгласа: Христѣ твоего... се пѣе отъ пѣвцитѣ вмѣсто Иже Херовими...

Ликъ Нинѣ сили небѣсныя... следъ думитѣ: "Царь слави" става Великия входъ (свещеникътъ не говори нищо) подиръ входа. Ликъ: Се жертва тайная... (завесата се затвара на половина.

Свещ. Просителна ектения, възгласа: И осподобитиса намъ...

Ликъ Огче нашъ, иже еси на небесѣхъ...

Свещ. Яко твое естъ царство и сила...

Ликъ Аминя.
Свещ. Миръ всѣмъ.
Ликъ И духови твсему свещ. Глави ваши Господни приклонитъ.
Ликъ Тебъ Господи (косно).
Свещ. Благодатию и щедрота ми (завесата се заваря цѣлата)
Ликъ Аминъ (косно)
Свещ. Вонмемъ преждеосвященная святая съятимъ.
Ликъ Единъ свягъ, единъ Господъ . . . пѣе причастнии: Вкусите и видите, яко благъ Господъ . . .
Свещ. Со страхомъ Божи . . .
Ликъ Благословимъ гради во имя Господне . . .
Свещ. Сласи Боже люди твоя . . .
Ликъ Благословенъ Господи на всякое время . . .
Свещ. Вѣгда нинѣ и присно и вѣки во вѣковъ.
Ликъ Аминъ. — да исполнятся уста нашъ . . .
Свещ. Ектенія — Прости приимше . . .
Ликъ О имени Господни.
Свещ. Господу помолимъ.
Ликъ Господи помилуй.
Свещ. Задаваюнната молитва: Владико вседержителю . . .
Ликъ. Аминъ и пѣе Буди имя Господне . . . 3 пжти. Слава и Нинѣ и чете псаломъ 33 — Благослозлю Господа . . .
Свещ. Отпустъ.

Забележка къмъ утренното богослужение въ срѣда и петъкъ презъ Св. Четиридесятница — за преждеосвящената литургия.

Преждеосвящената литургия не е нищо друго, освенъ вечерня съединена съ тѣзи молитвословия и пѣснопѣния, които иматъ за целъ да приготвятъ вѣрующитъ къмъ Св. Причастие.

На Преждеосвящената литургия Св. Дарове не се освещаватъ — тѣ сж осветени въ предцината недѣля.

Преждеосвящената литургия се извършва въ срѣда и петъкъ презъ Св. Четиридесятница и въ понедѣльникъ, вторникъ и срѣда отъ страстната седмица. Освенъ въ тѣзи дни Преждеосвящената литургия се извършва още въ понедѣльникъ, вторникъ и четвъртъкъ презъ Св. Четиридесятница, когато въ единъ отъ тѣхъ се случи празнуемъ светия.

За 18-та катизма

На Преждеосвящената литургия всѣкога се чете 18-та катизма: ко Господу виегда скорѣти ми . . ., тази катизма е раздѣлена на три антифони. Единъ отъ другъ антифонитъ

сж отдѣлени съ **Слава**. Следъ изчитането на последния **псаломъ** и **1-я антифонъ казваме**: Слава и Нинѣ, алилуиа. алилуиа. алилуиа слава тебе Боже трижди, Господи помилуй трижди Слава. . . **Свещеникътъ казва малка ектенія, по ектеніята пѣвца казва и Нинѣ и чете следующия антифонъ.** Въ края на третия **антифонъ казваме**: Слава и Нинѣ алилуиа, алилуиа, алилуиа слава тебе Боже (трижди). Упование наше Господи слава тебе. **Свещеникътъ казва малка ектенія, следъ която дѣсна пѣвецъ започва да пѣе Господи възвахъ.**

За стихиритъ на Господи възвахъ

Въ срѣда отъ 1, 2, 3, 4 и 5 великопостни седмици, вземаме отъ триода 6 стихири и отъ минеа 4. Слава и Нинѣ Богородиченъ отъ минеа.

Въ срѣда отъ 5 седмица на Господи възвахъ пѣемъ 30 стихири, всички отъ триода.

Въ **петъкъ отъ 2, 3 и 4 седмици** на Господи възвахъ, стихиритъ вземаме 2 отъ триода, 4 отъ октоиха и 4 отъ минеа на светията отъ следующия день Свава мервена стихири на гласа и Нинѣ 1-ви Богородиченъ на владѣющия гласъ.

Въ триода има само една стихира, написана е „Само гласенъ“ пѣе се два пжти.

Мученичнитъ стихири на октоиха вземаме отъ вечернята срещу сжбота (въ петъкъ вечеръ) на владѣющия гласъ. Въ петъкъ вечеръ въ октоиха на Господи възвахъ има 6 стихири, пѣемъ подъ редъ; 1, 4, 5 и 6 стихири. Втората и третата се изоставятъ. Втората е въ честь на светиитъ, а третата въ честь на преподобнитъ.

Мертвенитъ стихири, които ще ни бждатъ за „Слава“ на „Господи възвахъ“, вземаме отъ стиховнитъ стихири въ петъкъ вечеръ въ октоиха.

Въ **петъкъ отъ 4-та седмица**, на Господи възвахъ вземаме две стихири отъ триода и 4 мученични отъ октоиха на владѣющия гласъ и 4 на Св. Теодоръ отъ триода, Слава отъ триода и Нинѣ догматикъ по владѣющия гласъ.

Въ **петъкъ отъ 5 и 6 седмици** всички стихири вземаме отъ триода.

в. **За утренното богослужение въ срѣда и петъкъ**, когато нѣма преждеосвещена литургия.

I За богослужението въ срѣда

Редътъ на утренното богослужение въ срѣда, когато нѣма преждеосвящена литургия е сжщия, както въ понедѣльникъ, вторникъ и четвъртъкъ, особености има само

относително стихиритъ Господи възвахъ и на стиховнѣ. На Господи възвахъ, вмѣсто 10 стихири пѣемъ 6.

1. Въ срѣда отъ 1 2 3 и 4 великопостни седмици

На „Господи възвахъ“ пѣемъ 6 стихири: 3 отъ триода и 3 отъ минеа на светиата отъ следния день. Слава и Нинѣ Богородиченъ отъ минеа.

Въ триода, въ срѣда вечеръ на Господи възвахъ има 5 стихири, първата е наречена „Самогласенъ дне“, а втората „Мученикъ“, останалитъ три стихири сж озаглавени съ името на автора имъ.

Въ срѣда презъ Св. Четиридесатница, когато нѣма преждеоsvещена литургия, „Самогласната и Мученичната“ стихири се изоставятъ, за да се пѣятъ на стиховнѣ. На Господи възвахъ се пѣятъ само последнитъ три стихири. На „стиховнѣ“ пѣемъ самогласния на деня два пѣти и мученичния единъ пѣтъ, които вземаме отъ стихиритъ на Господи възвахъ: Припѣвитъ вземаме отъ часослова. Слава и Нинѣ Богородиченъ отъ малкитъ въ края на минеа по гласътъ на мученичния. При вземането обръщаме внимание на деня, въ който се извършва вечерята.

2. Въ срѣда отъ 5-та великопостна седмица

На „Господи възвахъ“ пѣемъ 30 стихири. Всичкитъ се взематъ отъ триода. Стиховнитъ имъ сж напечатани предъ самитъ стихири, Слава и Нинѣ пакъ отъ триода.

На „стиховнѣ“ пѣемъ самогласния дне 2 пѣти и мученичната стихира единъ пѣтъ (тѣ сж помѣстени за стихири на Господи възвахъ). припѣвитъ вземаме отъ часослова.

II. За богослуженето въ петъкъ

1. Въ петъкъ отъ 1-та седмица.

На „Господи възвахъ“ пѣемъ 6 стихири: 3 мученични отъ октоиха на владѣющия гласъ и 3 отъ триода на Св. Теодоръ. Слава отъ триода и Нинѣ 1-и Богородиченъ гласа.

На „Стиховнѣ“ пѣемъ самогласния на деня два пѣти — писана на Господи възвахъ въ триода и Мученичната стихира: „Благословно воинство“ — (вижъ въ октоиха 1-та хвалитна стихира въ сжбота утро 5-и гласъ). Слава Божественихъ доровъ . . . (вижъ стиховнитъ на Господи възвахъ въ триода) и нинѣ: Все улование мое . . . (вижъ въ края на текста гласъ 2 — малкитъ Богородични въ четвъртъкъ утро).

Ликъ Нинѣ отпущаеши . . . трисвѣто и по Отче нашъ . тро- паритъ: Велиа вѣри . . . Слава и Нинѣ: вѣя паче смисла.

Свещ. Съкрат. Согуба ектения.
Ликъ Амичъ.

Свещ. Премудростъ.

Ликъ Благослови.

Свещ Сий благословенъ Христосъ Богъ:

Ликъ Небѣсни Царю: . . .

Свещ. Господи и Владико (на Св. Ефр. Сирича).

Ликъ Трисвѣто и по Отче нашъ: Господи помилуй 12 пѣти
Всесвѣтая Тройне . . . Буди имя Господне 3 пѣти. Слава
и Нинѣ. Благословлю Господа: (33 псаломъ).

Свещ. Слава тебѣ Христе Боже. . .

Ликъ Слава и Нинѣ . . . Благослови:

Свещ. Отпустъ.

2. Въ петъкъ отъ 2, 3 и 4-та седмици

Следъ изобразителнитъ отпустъ не се прави, а следъ молитвата на Св. Ефрема Сирина се започва вечерята.

На Господи възвахъ: пѣемъ 6 стихири: 3 мученични отъ октоита (взематъ се последнитъ три стихири, отъ стихиритъ на Господи възвахъ въ петъкъ вечеръ — озаглавени сж „Мученични“) на владѣющия гласъ и 3 отъ лика и свѣтитята отъ следния день. Слава мъртваи стихира и нинѣ 1-ви Богородиченъ гласъ.

На стиховнѣ: пѣемъ самогласния на деня два пѣти, писанъ на Господи възвахъ въ триода и Мученичния (вижъ 1-та мученична стихира отъ стихиритъ на Господи възвахъ въ петъкъ вечеръ въ октоиха на владѣющия гласъ). Слава и Нине Богородиченъ по гласа на самогласния отъ малкитъ въ края на минеа.

По трисвѣто и Отче нашъ . . . се пѣятъ тропаритъ: Апо столи мученица и прозци . . . Слава помѣни Господи . . . и Нинѣ Мати свѣлая . . . Свещаникъгъ казва съкратена согуба ектения и пр. както се изпѣжи редътъ на богослужѣнието въ петъкъ отъ 1-та седмица, когато нѣма прѣосвещена литургия.

8. Въ петъкъ отъ 5-та седмица

На Господи възвахъ: пѣемъ 6 стихири — всички отъ триода въ честь на Св. Богородица, Слава и Нинѣ суще отъ трисда.

На стиховния: Пѣемъ самогласния на деня два пѣти и мученичната отъ триода, писани на Господи възвахъ, Слава и нинѣ язики егоже нѣздечеие . . . (вижъ славата на хвалитѣхъ

въ сжбота отъ триода). По три пѣти свѣтоє и Оче нашъ . . . пѣемъ тропаря: Повеленное тайно . . . съкратена сжуба ектенія и пр., както се изложи реда на богослужението въ петъкъ отъ 1-та седмица, когато нѣма преждеосвещенна литургия.

4. Въ петъкъ отъ 6-та седмица

На Господи възвахъ: пѣемъ 6 стихири на Св. Лазаръ отъ триода. Слава и Нинѣ — Душеполезне совершивше.

На стиховнѣ: пѣемъ на самогласния на деня 2 пѣти и мученичния. Тѣ сж първитѣ две стихири отъ тия на Господи възвахъ отъ триода, Слава и Нинѣ Представъ Гробу . . . Славата на Господи възвахъ отъ триода, по трисвѣтоє и Отче нашъ . . . тропарь общоє воскресение . . . съкратена сагуба и пр., както се изложи редътъ на богослужението въ петъкъ отъ 1-та седмица, когато нѣма преждеосвещенна литургия.

III. За богослужението въ сжбота

Въ сжбота презъ всички седмици на Св. четиридесатница часоветъ не се четатъ. Утренята се съединява съ златоустова литургия.

1. Въ сжбота отъ 1-та седмица

Въ този день се възспоменава памятьта на Св. В. М. Теодоръ. Утренята е съ Велико славословие катавасии: Отверзу уста мѣя . . . (вижъ типика 320 стр.).

Забележна За седалнитѣ: Пѣемъ мученичнитѣ седални отъ октоиха на гласа, който владѣе. (Седалнитѣ по 1-мъ стихословий въ сжбота утро. Мертвенитѣ седални отъ 1 и 2 гласе се изоставятъ) и седалнитѣ отъ триода на Св. Теодоръ.

2. Въ сжбота отъ 2, 3 и 4-та седмици.

На Богъ Господь: пѣемъ тропаритѣ: апостоли и пророци . . . Слава Псыни Господи . . . и Нинѣ мати свѣтѣя . . . (намиратъ се на утренята въ сжбота отъ 2 седмица и въ часослова въ 2 гласъ на опустителнитѣ Богородични)

За седалнитѣ: пѣемъ 3 мученични и 1 мертвенъ седални отъ октоиха и седалнитѣ отъ триода.

За канонитѣ: четатъ се канонитѣ отъ минеа и триода. Канонитѣ отъ триода иматъ: 6, 7, 8 и 9-та пѣсни. До 5-та включително четемъ пѣснитѣ отъ минеа, а отъ 6 до 9 та пѣсни само отъ триода.

Ексапостиларийтѣ пѣемъ само отъ тоиода (намиратъ се въ последованието на суботу утро отъ втората седмица въ триода).

На хвалитѣхъ пѣемъ 4 мученични стихири отъ октоиха отъ хвалитнитѣ стихири въ сжбота. Слава мертвенна стихира — таможе.

На стиховнѣ пѣемъ покойнитѣ стихири отъ октоиха на гласа. Трисвѣтоє и по Отче нашъ . . . тропаритѣ, които сж пѣени на Богъ Господь абие.

Благословено Царство — Златоустова литургия.

3. Въ сжбота отъ 5 и 6-та седмица

Редътъ е изложенъ въ типика страница 336 и 340

д. За утренното богослужение въ недѣля.

Въ всички недѣли на Св. Четеридесатница редътъ на богослужението е изложено въ типика, Особености: — из-извършва се Василева литургия, изключение правиме само за недѣлята Вай-Врѣница — тогава се извършва Златоустова литургия. Златоустовата литургия се извършва още и на праздника Благовещение пр. Богородица, презъ който и денъ на великия постъ да се случи освенъ на великия (раз-пети) петъкъ, въ който де-чъ Св. литургия не се извършва.

г. За вечерното богослужение срещу по-недѣлникъ презъ Св. Четеридесатница.

Както казахме въ недѣля вечеръ се извършва вечерня Редътъ е следния: Чете се обикновенъ 9 часъ съ воскресния тропарь и итакоито на владѣющия гласъ.

На вечерята на Господи възвахъ пѣемъ 10 стихири, 4 покаяни отъ октоихъ (2 писани въ недѣля вечеръ на стиховнитѣ и 2 въ понедѣлникъ утро на стиховитѣ), 3 отъ минеа и 3 отъ триода. Слава и Нинѣ Богородичень отъ минеа. Входъ съ кадилница, свете тихий . . . редовия великъ прокимень 4 пѣти. Сподоби Господи, свещеникътъ казва просителна ектенія.

На стиховнѣ. Пѣемъ самогласния на деня два пѣти и мученичния. Слава и Нинѣ отъ триода. Нинѣ опускаеши . . . Трисвѣтоє и по Отче нашъ . . . се пѣять тропаритѣ: Богородице двѣо . . . Крестигело Христовъ . . . Слава молилу за ни . . . и нинѣ подъ благоурбие . . . Господи помилу! 40 пѣти, Слава и нинѣ, Честнѣйшую . . . Имземъ Господнимъ благослови отче, Свещ. Сий благословенъ . . . ликъ небѣсний църю . . . Свещ. Господи и Владико живота моего и абие Слава Тебе Христе Боже нашъ и биваеъ отпустъ, ликъ пѣе: Всемиъ представляющии благая . . .

с. За вечерното богослужение

срешу вторникъ, срѣда, четвъртъкъ и петъкъ
както казаже по-горе, срещу тѣзи дни извършваме

Велико повечерие

Редътъ му е изложенъ въ часослсвг, — той е следния:

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ...

Ликъ Аминъ.

Свещ. Слава тебе Боже нашъ... Цѣрю небесни...

Ликъ Трисвѣтсе и по Отче нашъ...

Свещ. Яко тво естъ церстео...

Ликъ Господи помилуй 12 пѣти. Приидите поклонимся...

(и веднага, ако е 1-та седмица отъ Св. Четириде-

сятница се чете псаломъ 69 — Боже въ помощъ

моего... и се пѣе канона на Св. Андреа

Критски) и се четатъ псалми; 4 — Внега призвати

ми... 6 — Господи да неяростию... 12 Доколе Господи...

Слава и Нинѣ Алилуа, алилуа, алилуа Слава тебе

Бсже 3 пѣти, Господи помилуй 3 пѣти, Слава и Нинѣ

24 псаломъ — Какъ тебе Господи... 30 псаломъ —

На тя Господи... 40 псаломъ — Живии въ помощи... Слава

и Нинѣ, Алилуа, алилуа, алилуа. Слава тебе Боже.

Господи помилуй (3 пѣти) Слава и Нинѣ и абие пѣе се

Съ нами Богъ разумеете язици...

Чете се День пршедъ благодарю тя...

и Нинѣ День пршедъ пѣснславлю тя... пѣе се Без-

плотное естество Херувимске... Чете се Вѣрою во

еднаю Бога... Пѣе се: Пресвятая Владичице... Три-

святосе и по Отче нашъ и тропаритъ:

Въ понедѣльникъ и срѣда

Просвети очи мои... Слава Златсуствникъ души и Нинѣ:

Яко не имаи дерзновения...

Въ вторникъ и четвъртъкъ

Невидимихъ нравъ моихъ... Яко страшень судъ... Слава:

Слези ми даже Боже... и Нинѣ: Непостидною Богоро-

диче... Господи помилуй 40 пѣти. Честнѣйшую... Име-

немъ Господнимъ благослови Отче!

Свещ. Мслитвами святыхъ Отецъ нашихъ...

Свещ. Господи, Господи, избавлей насъ и

почва II часть

Ликъ Приидите поклонимся 3 пѣти.

Ликъ Псаломъ 10 — Помилуй мя Боже...

Ликъ Псаломъ 101 — Господи услыши молитвуяощаго.

и молитвата: — Господи вседержителю... Трисвятосе и по
Отче нашъ... Тропаритъ: Помилуй насъ Господи помилуй
насъ, Слава Господи помилуй насъ... и Нинѣ милосердия
двери... Господи помилуй 40 пѣти. Слава и Нинѣ, Чест-
нейшую херувимъ... Именемъ Господнимъ благослови Отче.
Молитвата: Владико Боже Отче и

почва III часть

Приидите поклонимся 3 пѣти и веднага 69 псаломъ: Боже въ
помощъ моею...

(ако имаме 1-та седмица отъ

Св. 40 м-ца псаломъ 69 не се чете, понеже е

четень въ 1-а часть на повечерието — на-

право почва) 142 псаломъ: Господи услыши

молитвуяощаго... Слава во вишнихъ Богу... Сподоби

Господи... Трисвятосе и по Отче нашъ... се пѣе: Господи

силъ съ нами буди... со стихи его... и се чете Слава:

Господи още не бихомъ... и Нинѣ: Многая множества...

и се пѣе: Всесвятая Богородице... и все упование мое...

Господи помилуй 40 пѣти. Иже на всякое время... Господи

помилуй 3 пѣти, Слава и Нинѣ. Честнѣйшую херувимъ...

Именемъ Господнимъ благослови Отче.

Свещ. Боже ущеари ни... и чете молитвата на Св. Ефрема:

Господи и Владико живота моего...

Ликъ Трисвятосе и по Отче нашъ.

Ликъ Господи помилуй 12 пѣти и абие. (на разтѣвъ предъ

иконата на Св. Богородица) Пресвятая Богородице спаси

насъ. Нескверная неблазная... (предъ иконата на Спаси-

теля). Слава тебе Боже нашъ слава тебе И даже намъ

Владико... Преславная приснодѣво наши... Упование мое

Отецъ... (тукъ 1-та седмица се чете Св. Евангелие.

Свещ. Миръ всемъ — и чете колѣнопреклонно, Владико мно-

гомилостиви... (тая молитва е вмѣсто отпустъ.)

Свещ. Особенна съкр. согуба ектеня и се пѣе тропаря:

Всемъ прделателствуящи... или заколение твсе

неправедное.

Забележки къмъ великото повечерие

1. Въ първата седмица отъ Св. 40 м-ци следъ Улование

мое Отецъ... Свещеникътъ казва и осплобитися немъ и др... и

чете опредѣлено Св. Евангелие на двертъ.

Свещ Миръ всемъ. Глави ваша Господеви приклонитъ и се

чете молитвата Владико многомилостива — презъ време чете-

нето на тази молитва, богомолцитъ падаат на колѣне. Све-

щеникътъ на солеа: Помолимся Богочестивомъ... следъ която све-

щеникътъ и народа цѣлуватъ Св. икони, а пѣвцитъ пѣятъ.

- а) Въ понедѣлникъ и срѣда вечерь: Всѣмъ предстоятелямъ благага..
- б) Въ вторникъ и четвъртъкъ вечерь: Заколение твое неправедное . . . свещеникътъ казва: Молитвами святыхъ Отець нашихъ . . .

За вечерното богослужение срещу сѣбота (въ петъкъ вечерь) — малко повечерие

Както казахме въ петъкъ вечерь се извършва малко псвечерие. Чинопоследованието му е изложено въ часо-слова. **Редътъ му е следния:**

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ . . . Ликъ змиль.

Свещ. Слава тебе Боже.. Царю небесний..

Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ..

Свещ. Яко твое есть царство..

Ликъ Господи помилуй 12 пѣти; Слава и Нинѣ.

Ликъ Приидите поклонимся трижди и абие.

Ликъ 50 псаломъ — Помилуй мя Боже..

Ликъ 69 " " — Боже въ помощь моего..

Ликъ 149 " " — Господи услыши молитву . . .

Ликъ Слава въ вишнихъ Богу . . .

Ликъ Възрю на единого Бога . . .

Ликъ Достояно есть . . . Честнѣйшую . . .

Ликъ пѣе канона (вижъ забележката).

Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое есть царство . . .

Ликъ Кондакъ (вижъ забележката)

Ликъ Господи помилуй 40 пѣти и молитвата.

Ликъ Иже на всякое время . . . Господи помилуй (3 пѣти)

Ликъ Свава и Нинѣ . . . Честнѣйшую . . .

Ликъ Именемъ Господнимъ благослови Отче.

Свещ. Молитвами и святыхъ Отець нашихъ.

Ликъ Пресвятая Богородице спаси насъ.

Ликъ Нескверная неблазная . . .

Ликъ Слава тебе Боже . . . И дежъ намъ Владико . . .

Свещ Евангелие (чете се само 1-та седмица)

Свещ Миръ всѣмъ, глави ваши Господени приклоните.

Свещ. и чете молитвата, вмѣсто отпустъ.

Свещ. Владико многомилостиве . . .

Свещ на солеа ектения: Помолимся о богочестивомъ . . .

Свещ. цѣлува иконитъ, а пѣвцитъ пѣять:

седалния: Красотѣ дѣвства твоего . . .

Свещ. Молитвами святыхъ Отець нашихъ . . .

Забележки къмъ малкото повечерие.

1. За канона. Презъ 1, 2, 3 и 4-та седмици нат малкото повечерие се пѣе Богородичния канонъ Отверзу уста моя . . . (канонъ октоиха) този канонъ се намира въ триода презъ 5-та седмица; Въ суботу на утрени. Отдѣлно катаваситъ не се пѣять. (отъ 6, 7, 8 и 9 та пѣсни II и III-я канони се изоставятъ). Следъ Достояно и Честнѣйшую . . . се започва пѣнието на ирмоса: Отверзу уста моя . . . и пр. Богородичния канонъ. Следъ 9-та пѣсенъ се пѣе: Возбраной воеводе . . . въ това време царскитъ врата се отварятъ, а свещеникътъ облеченъ съ фелонъ кади предъ Св. икони и после чете на сложения предъ иконата на Св. Богородица аналой опредѣлената статия отъ кондаци и икоси. Следъ всѣки икосъ пѣвцитъ пѣять: „Радуйся и невѣсто неневѣстная“, а следъ кондацитъ „аллилуиа“ единъ пѣтъ. Подиръ последния кондакъ на клироса повторно пѣять кондака „Возбраной воеводе“ . . . а свещеникътъ кади Св. икони и народа отъ солеа.

2. За октоиха. Акатиста на Пресвѣтая Богородица се състои отъ 13 кондаци и 12 икоса — Раздѣленъ е на четири статии. Първата статия се чете въ петъкъ вечерь отъ първата седмица на Св. 40 м-ци; втората недѣля — втората статия и пр.

I статия се състои отъ I, II, и III икоси и отъ II, III и V конд. за I недѣля
II " " " IV, V и VI " " V, VI и VII " " II "
III " " " VII VIIIIX " " VIII, IX, X " " III "
IV " " " X, XI и XII " " XIX, XII " " IV "

Презъ седмица на малкото повечерие се чете цѣлия акатистъ, т. е. всички кондаци и икоси, стр. 334 на типикона.

Въ петъкъ вечерь отъ IV-та седмица малкото повечерие се пѣе канона на Св. Лазаръ съ припѣвъ: Слава тебъ Боже нашъ, слава тебе. Стр. 339 на типикона.

3. За кондака. Въ 1-а седмица се чете кондака на Св. Теодоръ Въру Христову. . . намира се въ последовението на канона на Св. Теодоръ подиръ 6 пѣсенъ.

Въ 2, 3 и 4 седмица се чете кондака „Яко начаткъ ества“ . . . намира се въ 1-ия часъ и въ изобразителнитъ.

Въ 5-та седмица казваме кондакъ: Возбраной воеводе. . . Въ 6-та седмица казваме кондакъ: „Всѣхъ радость Христосъ. . .“ на Св. Лазаръ, намира се въ сѣбота Вай на утренията въ канона подиръ 6-а пѣсенъ.

Презъ 1-а седмица на малкото повечерие се чете Св Евангелие, вижъ таблицата.

3. Богослужение презъ страстната седмица.

Порядъка на богослужението презъ страстната седмица е следния:

1. Богослужение въ 3 часа следъ обѣдъ.

1. Въ недѣлю Вай вечеръ — 3 часа се извършва 9-ия часъ и вечерня, вижъ стр. 342—249 на типикона.
2. Въ Понедѣлникъ и вторникъ въ 3 часа вечеръ се извършва Велико повечерие, страница 344—250 на типикона.
3. Въ срѣда, четвъртъкъ и петъкъ въ 3 часа вечеръ се извършва малко повечерие, страница 345 и 250 на типикона.

II. Богослужение въ 7 часа следъ обѣдъ.

1. Въ недѣлю Вай, понедѣлникъ и вторникъ въ 7 часа вечеръ се извършва последованието „жениха“, (което не е нищо друго освенъ утрень съ нѣкои ссббенности), страница 345—250 на типикона.
2. Въ четвъртъкъ въ 7 часа вечеръ се извършва утрень съ 12-тѣхъ Св. Евангелия страница 345—251 на типикона.
3. Въ петъкъ въ 7 часа вечеръ се извършва утрень съ опѣлото на Исуса Христа, страница 350—253 на типикона

III Богослужение въ 7 часа следъ обѣдъ

1. Въ понедѣлникъ, вторникъ и срѣда сутринята въ 6 часа се извършватъ: часоветъ 1, 3, 6, 9, изобразителнитѣ и вечернята за следния день, съединена съ преждосвещенна литургия, страница 343—344 250 на типикона.
2. Въ четвъртъкъ сутринята въ 6 часа се извършва утрень и вечерня съ Василиева Литургия и Св. Елеосвещение, страница 345—256 на типикона.
3. Въ петъкъ сутринята въ 6 часа се извършватъ Великитѣ — Царски часове: 1, 3, 6, 9, изобразителнитѣ и вечернята за следния день, страница 348—251 на типика.
4. Въ сѣбота сутринята въ 6 часа се извършва вечерня съ Св. Василиева Литургия, страница 352—254 на типикона.

IV Въ сѣбота вечеръта богослужение не се извършва чесо ради: Да молчите всѣка плоть чловѣча, и да стойте со страхомъ и трепетомъ, и никтоже зеленое въ себѣ да помилшяеть ...

*) Подъ числителя сж отбелязани страницитѣ въ типикона издание на Св. Синодъ, а подъ знаменателя въ гоzi на свещ. Нойчева-

Забележка. Освенъ подробноститѣ въ посоченитѣ горе страници на типиконитѣ за порядъкъ на молитвословията, пѣснопѣнията и чинодействията на: последованието „Жениха“ на 12-тѣхъ Св. Евангелия, изнасянето на Св. Распятие Христово; на Царскитѣ часове и изнасянето на плащаницата; опѣлото на Исуса Христа и обикалянето съ Св. Плащаница на храма и на Св. Литургия на великата сѣбота има указания съ по-гольми подробности въ „Служебника“ издание на Св. Синодъ 1924 год. отдѣлъ: „Особености и уживания въ различни богослужебни последования 368—389 страници.

III. ОТДЪЛЪ

За богослужението презъ Св. Петдесятница

Третия отдѣлъ обхваща периода отъ деня на Св. Пасха Господия до нецѣлата „Всѣхъ святыхъ“. Молитвословията и пѣнолѣбията презъ този периодъ се взематъ отъ цѣвѣтния триодъ (пентикостаря) и месечнитѣ миней. При пѣнието на пентикостаря се възпоменаватъ три велики събития за Господнитѣ прославления: 1. Св. Христово възкресение, 2. Възнесението му на небето и 3. Слизането на Св. Духъ надъ апостолитѣ.

1. Особености въ богослужението въ деця на Св. Пасха

Праздникитѣ „Пасха“, най-великия отъ ветхозавѣтитѣ празници е установенъ въ память излизането на евреитѣ отъ Египетъ и освобождаването имъ отъ Египетското робство. Самата дума „Пасха“ (отъ еврейски „Пасахъ“ — минаватъ покрай) указва на това какъ ангелъ изтрѣбителъ, като поразявалъ съ смъртъ египетскитѣ първородници минавалъ покрай еврейскитѣ къщи, на които виждалъ знакъ отъ кръвъ отъ пасхалния агнець.

Новозавѣтната пасха е самъ Исусъ Христосъ, който предаде своята плътъ и кръвъ за насъ; следователно за насъ християнитѣ „Пасха“ означава преминаване отъ земята къмъ небето, отъ смъртъта, къмъ вѣчния блаженъ животъ. Праздникитѣ Въскресение Христово, или Пасха е чай-древния отъ всички християнски празници. Празднуването му е започнало още отъ самото Христово Въскресение; празнували го и самитѣ апостоли, като заповѣдали да се празнува отъ всички вѣрующии.

Въ древната църква „Пасха“ наричали две седмици: страстната и светлата. Първата наричали „Кръсна Пасха“, а втората „Въскръсна Пасха“.

На величието на Св. празникъ, съответствува и особена тържественостъ въ богослужението, както въ първия денъ на Пасхата така и презъ цѣлата светла седмица.

Биенето на камбанитѣ става въ 11 часа пр. полунощъ; къмъ 11.20 часа облеченъ съ епитрахиль на солеа предъ царскитѣ двери свещеникитѣ възглася: Благословенъ Богъ нашъ . . . Ликъ: аминъ.

Свещ. Слава тебѣ Боже нашъ . . . Царю небесни Ликъ Трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ. Яко твое есть царство . . . Ликъ аминъ и абие

Ликъ Господи помилуй 12 пѣти, Слава и Нинѣ . . . приидите поклонимъ ся 3 пѣти, и 50 псаломъ; Помилуй мя

Боже . . . и почва пѣнието на канона „Воспою морскою“ по исполненіе канона трисвятое и по Отче нашъ . . .

Свещ Яко твое есть царство . . . Ликъ аминъ и пѣе

Ликъ Тропарь Егда снишеть еси смерти . . .

Свещ. Малка ектенія и отгусъ Свещеникитѣ влиза въ Св. Олтарь

Канона; Волною морскою се намира въ великата служба на утрени пѣе се стъ 1 д 9 та пѣсенъ безъ прекъсване, съ прѣпѣвъ слава тебе Боже нашъ слава тебе. Седалния подиръ трета пѣсенъ и кондака икоси и синаксаря подиръ бѣ пѣсенъ се изоставятъ. При пѣнието на канона свещеникитѣ взема време и се облича въ пълно свещеническо одѣяние.

Царскитѣ двери се отварятъ, свещеникитѣ съ запалени свѣщи излиза на солеа и съ пѣленъ мелодиченъ гласъ пѣе: „Приидите, примите свѣтъ“ . . . Сжщия стихъ се пѣе по единъ пѣтъ и отъ пѣвцитѣ. Въ това време сж изгасени всички свѣщи въ храма и народа да си запали свѣтитѣ отъ тѣзи на свещника. Следъ това свещеникитѣ съ Св. Евангелие, ако има повече свещенослужители взематъ иконата на Св. Въскресение Христово, в. кръстъ и кадилницата, а народа съ запалени свѣщи, предшествувани отъ свѣщенослужители и хоругви при пѣнето отъ пѣвцитѣ стихирата Воскресение Твое Христе Спасе . . . става излизането отъ храма, при биенето на всички камбани и се спиратъ предъ поставения аналой на уреченото мѣсто, дето дяконитѣ, или

Свещеникитѣ назва: „И осподобитися намъ слышанию“ и чете опредѣленото Св. Евангелие отъ Матея 28:1—10, 16—20. Следъ изчитането на Св. Евангелие, най-старшиятъ отъ свещеницитѣ обрънатъ на изтокъ съ кръстъ, свѣщь и кадилница въ ржеце, правейки съ тѣхъ кръстно знамение, възглася Слава святей и единосущей . . . и пѣе тропаря

Христосъ воскресе . . . трижди, и пѣвцитѣ 2 пѣти, Пѣе се още 6 пѣти съ стиховеѣ; Да воскреснетъ Богъ; . . . и Слава и Нинѣ, а 12-ия пѣтъ свещеникитѣ пѣе Христосъ воскресе . . . само половината, а го довършватъ пѣвцитѣ съ окончание. Следва велика ектенія „Миромъ Господу помолимся“, следъ която сжщия старши свещеникъ отива къмъ църковнитѣ врата, която е затворена и казва: Возмите врата князи ваша . . . (лс. 23: 7—10) и съ влизането въ храма почва пѣнието на пасхалния канонъ:

воскресения день просвѣтимся людие . . . (отъ [пентикостар]я)

Какъ се пѣе канона.

а) Всѣка пѣсенъ пѣзмъ на четири. Предъ тропаригъ казваме припѣвъ: Христосъ възкресе изъ мъртвихъ. Следъ всѣка пѣсенъ се пѣе опредѣлената катавасия, а следъ това тропаря Христосъ възкресе. . . 3 пѣти и стихирата Възкресе Иисусъ отъ гроба. . . (пѣятъ се на 1-ви гласъ ирмологически). Свещеникътъ казва: Малка ектения: пѣвецътъ почва ирмоса на следующата пѣсенъ и така следва рецѣтъ до 8-а пѣсенъ.

б) Следъ малката ектения на 3-та пѣсенъ за празника „Предварившия утро же о Марии“ . . . и следва 4-та пѣсенъ отъ канона.

в) Следъ малката ектения на 7-та пѣсенъ се пѣе кондака, чете се икоса, Воскресение Христово. . . трижда, пѣе се Възкресъ Иисусъ отъ гроба. . . и следва 7 та пѣсенъ отъ канона.

9-та пѣсенъ отъ канона се пѣе така:

1-ия припѣвъ: Величить душа моя воскресшаго. . . и ирмосътъ светийся светийся. . .

2-ия припѣвъ: величить душа моя волею. . . и ирмосътъ: Светийся, светийся. . .

3-ия припѣвъ: Христосъ новая пасха. . . тропаръ; О божественнаго. . .

4-ия припѣвъ: Магдалина Марія претече. . . тропаръ; О божественнаго. . .

5-ия припѣвъ: Величить душа моя и при пустиннаго. . . тропаръ; О пасха велия. . .

6-ия припѣвъ: Радуйся дѣво радуйся. . . и тропаръ: О Пасха велия. . .

7-ия припѣвъ: Ангель вопияше благодатнѣй. . . и катавасията: Светийся, светийся. . .

Следва пѣенето на тропаря Христосъ възкресе. . . трижди; единъ пѣтъ стихирата Възкресъ Иисусъ отъ гроба. . . Свещеникътъ казва малка ектения и се пѣе 3 пѣти експостиляря Плотию уснувъ же мзгльвъ. . . и аще възкозъ дыхание. . . и стихиря: 4 възкресни и 4 Пасхи свѣщенная. . . Слава и Нинѣ „Воскресения день . . . Христосъ възкресе. . . 2 пѣти и почва Сз. Литургия

За вечерното богослужение презъ светлата седмица.

Въ състава на вечерното богослужение презъ светлата седмица влизать пасхалния 9-ти часъ и вечернята.

За 9-ия часъ

Презъ светлата седмица се извършва чинопоследованието, на така наречения пасхаленъ 9-ти часъ, на който не се четатъ никакви псалми.

Сжщия 9 часъ се чете и на отданието на Св. Възкресение Христово.

Последованието му е изложено въ пентикостаря следъ утрента на Пасхата.

Редътъ на пасхалния 9-ти часъ е следния.

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ. . .

Ликъ аминъ

Свещ. чете Христосъ възкресе . . . (еднажди),

Ликъ чете Христосъ възкресе (2 пѣти). . .

Воскресение Христово. . . (3 пѣти)

ипакои, Предварившия утро. . .

Кондакъ, аще и во гробъ. . .

Тропаръ, Въ гробъ плотехи. . .

Слава: Яко живоносець. . .

и Нинѣ Вишняго освящение. . .

Ликъ Господи помилуй 40 пѣти.

Слава и Нинѣ Чеснѣйшую херувимъ. . .

Именимъ Господнимъ благослови отче.

Свещ. Молитвами святыхъ Отець нашихъ. . .

Ликъ Аминъ.

Свещ. Христосъ възкресе. . . (3 пѣти).

Христосъ възкресе — пасхаленъ на солеа и влиза въ олтаря, отваря завесата и почва вечернята.

Забележка. Пасхалния часъ, въ този си видъ, замѣнява 9-ия часъ, повечернето и полунощницата презъ цѣлата светла седмица.

Редътъ на вечернята презъ светлата седмица.

Свещеникътъ облеченъ въ пълно свещеническо одѣяние застава предъ Св. престолъ държейки въ ржце: Св. кръстъ, свѣщъ и кадилница, въздига ги, прави кръстно знамение и възглася:

Свещ. Слава святѣй и единосушнѣй . . .

Ликъ аминъ

Свещ. пѣе: Христосъ възкресе. . . (3 пѣти)

1-ия пѣтъ конеца: живогъ даровавъ, взема дѣсныя пѣвецъ, а 2-ия пѣтъ лѣвия 3-ия пѣтъ Свещеникътъ пѣе цѣлия тропаръ. Следъ това Свещеникътъ казва припѣвитъ: Да възкреснетъ Богъ и пр. . . кадейки около Св. престолъ, а пѣвцитъ пѣятъ 6 пѣти Христосъ възкресе).

Свещ. Велика ектения . . . и абие
Ликъ Господи възвяхъ . . . и стихиря на б.
(Всичи стихиря сж отъ пентикостаря).

Слава, тоже отъ пентикостаря
и Нинѣ таможе.

Свещ. Входи — свете тихи: . . .
Свещ. Великий прокимень.

Ликъ Прокимень: Кто Богъ велий (4 пжть).

Свещ. Согуба ектения Рцемъ вси. . .

Ликъ Сподоби Господи вечеръ сей. . .

Свещ. Просителна ектения.

Свещ. обърнать къмъ народа казва Христось воскресе. . .

Ликъ довършва: животь даровавъ.

Свещ. Отпуста Христось воскреси изъ мертвяхъ. . .
Свещ. Съ Св. кръсть осенява народа на тритѣ страни три
пжти и казва: Хри тось воскресе, народътъ отговаря: Вой-
стину воскресе. . .

Свещ. вмѣсто молитвами святыхъ Отець, казва Христось
воскресе. . .

Забележка. 1. Въ недѣля Пасхи на вечернята следъ
изпѣване на великия прокимень се чете Св. Евангелие на
разни езици по следния редъ:

Свещ. И осподобитися намъ слышанию святаго Евангелия. . .
Ликъ Господи помилуй 3 пжти.

Свещ. Премудрость прости услышимъ святаго Евангелия.

По изпълнение Евангелие следва согубата ектения.

2) Трѣбва да се знае, че отъ недѣлю Пасхи утрени до
петдесатница молитвата: Царю небесный. . . не се казва въ
никое богослужебно чинопоследование.

За утренното Богослужение презъ светлата седмица.

Въ състава на утренното богослужение влизать; полунощницата, утренята и Златоустовата литургия.

За полунощницата

Молитвословията на полунощницата сж сжщитѣ, както на пасхалния 9-ти часъ.

За утренята.

Свещ. Слава святѣй и единосушнѣй . . . Ликъ аминъ, Свещ.
Христось воскресе . . . со стихи.

Велика ектения . . . и се пѣе канона, така както на 1-ия день на Пасхата

Ликъ Ексапостиларь: Плотию уснувъ . . . 3 пжти и абие.

Всякое дыхание . . . и стихиря: 4 воскресни отъ пен-

тико тага и 4 пжть Пасха священная . . . Слава и Нинѣ
Воскресения дань . . . Христось воскресе трижди и
се почва Св. Литургия.

Въ петъкъ отъ светлата седмица, пѣемъ последование-
то „на живоносния източникъ“, Редътъ му е изложенъ
въ типика страница 361.

За вседневното богослужение презъ днитѣ отъ Томина недѣля до Възнесение.

1. За 9-ия часъ: Чете се обикновенния (трипсалмень)
9-и часъ, Тропарь и Кондакъ казваме на по праздника. 9-ия
часъ започва така:

Свещ. Благословенъ Богъ нашъ . . . Ликъ Аминъ. Свещ. Хри-
стось воскресе . . . единъ пжть.

Ликъ Христось воскресе . . . и вмѣсто трисвятое поклонимся
се чете Христось воскресе 3 пжти и пр. псалмитѣ.

2. За вечернята: Свещ. Благословенъ Богъ нашъ. Ликъ аминъ

Свещ. пѣе Христось воскресе . . . 1 пжть, а ликътъ пѣе Хрис-
тось воскресе . . . 2 пжти и се чете псаломъ 103: Благослови душе
моя Господа . . . Свещ. Велика ектения . . . На Господи въз-
вахъ 6 стихиря: 3 отъ пентикостаря и 3 отъ минеа. Слава
и Нинѣ отъ пентикостаря.

На стиховнѣ — стихиритѣ и слава и нинѣ отъ пентикостаря

Ликъ Нинѣ отпущаеши . . . трисвятое и по Сиче нещъ . . .

Свещ. Яко твое есть царство . . .

Ликъ Тропарь святого отъ минеа: Слава и Нинѣ на праздни-

ка отъ пентикостаря.

Свещ. Премудрость. Ликъ — благослг

Свещ. Сий благословенъ Христось сггъ нашъ . . . 4 пр. сби-
кновеиъ стлустъ. Вмѣсто молитвами свѣтлхъ отецъ . . . каза се
Христось воскресе . . . (1 пжть) сжщия този отпущъ се прави и
на утренята

3. За полунощницата: Чете се Вседневна полунощница-
Вмѣсто тропаря „се женихъ грядеть“ . . . и пр. се казва тропаря
на праздника; а вмѣсто кондака: Помяни господи . . . и пр.
се казва кондака на праздника. Полунощницата съ молит-
вословията си започва сжщо, както 9-ия часъ (вижъ 9-ия часъ

4. За утренята. Свещ. Благословенъ Богъ нашъ. Ликъ аминъ

Свещ. пѣе Христось воскресе . . . 1 пжть, а пѣвцитѣ пѣять

Христось воскресе . . . 2 пжти.

Ликъ шестослжикето . . . Свещ. Велика ектения: Миромъ.
Госпду помолимся.

Ликъ Богъ Господъ 4 пкти; Тропаря на праздника 2 пкти.

Слава тропарь святаго и

Ликъ нинѣ паки тропарь праздника.

Ликъ Седални по 1-вомъ и 2-мъ стихословий отъ пентитикостаря.

Ликъ Воскресение Христово видевше... 5-тия псаломъ и абие.

Ликъ Канони: на праздника и на светията отъ минеа.

Ликъ Ирмоса на 9-та пѣсень отъ минеа.

Ликъ Ексапостиларии; на праздника и на светията.

Ликъ на Хвалитѣхъ: стихири отъ пентикостаря.

Ликъ Тебе слава подобаетъ... (Малото слѣвословие)

Свещ. Просителна ектения.

Ликъ На стиховнѣ; стихириѣ сжщо отъ пентикостаря.

Ликъ Благо есть... Трисвятое и по Огче нашъ...

Свещ. Яко твое есть царство...

Ликъ Тропарь праздника... 1 пктъ и се започва Св. Златоустова литургия.

Ликъ ако нѣма литургия четатъ се: Апостолъ, Евангелие, ектении и отпусть

Забележка. Въ периода отъ „Пасхата Господня“ до недѣлята „Всѣхъ святыхъ“ — по празденство по пентикостаря иматъ следнитѣ недѣли и Господски праздници: 1-Въскресение Христово; 2. Томина недѣля; 3. Недѣля на Св. жени мирносоци; 4. Недѣля на Разслаблениа, 5. Преполовение; 6. Недѣля на Самарянката; 7. Недѣля на Слѣпия; 8. Възнесение Господне; 6. Недѣля на Св. Отци и 10. Петдесятница.

За Св. Литургия.

За Св. Бож. Литургия, ние нѣма да се спираме въ подробностъ, защото както Златоустовата, така сжщо Василевата и Пржедсвещенатъ; Литургия, тѣхния речъ е изложенъ въ цѣлото последование, въ много богослужбени книги и ръководства.

Особеноститѣ за различнитѣ праздници за службата на свещеника сж указани въ службника, издание на Св. Синодъ, отъ стр. № 157 и стр. № 418-469 528 535. Особеноститѣ за службата на пѣвеца при различнитѣ праздници, входни прокимени, първи тропари и завършителни кондаци прѣзъ годината, сж сжщо дадени въ подробностъ въ службника отъ стр. № 289 — както сж пожелани и въ настоящето ръководство.

За разнитѣ съслужения.

Упътванията за разнитѣ съслужения и служби се отнасятъ повече за свещеника, отколкото за пѣвеца и тѣ сж изложени въ подробностъ въ службника на стр. 363—417.

Едно отъ важнитѣ условия при извършване на съслужения е свещеникътъ прздверително да се подготви. Като има предвидъ съ какви свещеници ще служи: по-младши, по-старши или съ офикия и да знае какво е предназначено за всѣки единъ, споредъ старшинството му, а не да ставатъ пререкания на Св. Престолъ, което е много неприлично.

Важно е сжщо и държането на свещеника въ време на службата. Той трѣбва да пази молитовено настроение; да не се върти и озърта насамъ и натамъ, или да приказва и да обръща погледи къмъ богослужителитѣ въ храма, както и да обхожда въ Св. Олтарь отъ едно мѣсто на друго безъ нужда и време. Сжщото държане се отнася и за пѣвеца.

Св. Литургия извършвана отъ архирей.

При извършване на Св. Литургия отъ архирей, се знае, че иматъ участие повече свещеници и единъ или повече дякони.

Тази служба въ подробностъ е указана въ службника — стр. 405—417. За тази служба, ние обръщаме вниманието на пѣвеца за следното: при извършване на Св. Литургия отъ архирей, пѣвецътъ или хорътъ трѣбва да бждатъ внимателни въ пѣснопѣвниата, особено при: „Св. Боже“, „Херувимската пѣсень“, „Отца и Сина“ и „Прячистия“; трѣбва да се пѣтъ по-бавно, тъй като въ Св. Олтарь има по-продължително чиновоследование.

Особеноститѣ сж следнитѣ:

Когато ще служи архирей, той идва въ църква къмъ 6-а пѣсень отъ канона. Свещеницитѣ, дяконитѣ и пѣвцитѣ (освентъ чредния свещеникъ), посрѣщатъ архирея въ притвора, кждето той облича мантията и старшия свещеникъ му поднася Св. Кръста и при пѣвене на многолѣтие, влизатъ въ храма и архиреятъ зеставя на трѣна. На „Хвалите Его вси ангели Его“... когато архирея отива прѣдъ дверитѣ за да вземе време, пѣвцитѣ бавно пѣятъ: „Владику и свещеноначалника нашего Господи сохрани на многая лѣта... Следъ като вземе време архиреятъ, при влизането въ Св. Олтарь, се обръща и съ три крива благославя народа, а пѣвцитѣ пѣятъ по-отсечено: на многая лѣта. Архиреятъ и свещеницитѣ влизатъ въ Св. Олтарь, обличатъ се и т. н. продължава службата.

Когато се запъе словословието, дяконътъ, свещеницитъ и архиереятъ се нареждатъ въ срѣдата на храма и службата си продължава.

На малкия входъ, следъ като дяконътъ възгласи: „Премудростъ прости“, архиереятъ взима дикирия и тракирия и запѣва заедно съ свещеницитъ входното „Приидите...“ на „Спасини Сине Божии“, архиереятъ отъ дверитъ бла ославя народа, а пѣвцитъ пѣятъ косно „На многая лѣта владико“, въ Св. Олтаръ, свещеницитъ пѣятъ пакъ „Спасини Сине Божии“, а пѣвцитъ или хорътъ довършватъ съ „Поюшца ти—Алилуия—, следъ което въ Св. Олтаръ пѣятъ тропаря и завършителния кондакъ.

Архиереятъ: „Яко святъ еси...“

Хорътъ: „Св. Боже... или вмѣсто трисвятое.

Хорътъ или пѣвцитъ: 2-ро „Св. Боже...“ или вмѣсто трисвятое.

Въ Св. Олтаръ: 3-то „Св. Боже...“ или вмѣсто трисвятое.

Хорътъ или пѣвцитъ: 4-то „Св. Боже...“ или вмѣсто трисвятое.

Въ Св. Олтаръ: 5-то „Св. Боже...“ или вмѣсто трисвятое.

Хорътъ или пѣвцитъ: „Слава Отцу... и помилуй насъ“.

Въ Св. Олтаръ пѣятъ: на части: „Св. Боже“.

или Кресту Твоему

или Елици

Архиереятъ: На дверитъ благославя: „Господи, Господи Призри“.

Хорътъ косно: „На многая лѣта владико“.

Св. Олтаръ: „Св. Кръпки“

или Покланяемъ владико

или Во Христа крестистеса

Архиереятъ: „Господи, Господи, призри съ небесе...“ благослава.

Хорътъ или пѣвцитъ: На многая лѣта владико“.

Въ Св. Олтаръ: „Св. безсмертний“

или Святое воскресение

или во Христа облекотеса

Архиереятъ: „Господи, Господи“ и благославя.

Хорътъ или пѣвцитъ косно: „На многая лѣта владико

Въ Св. Олтаръ: Помилуй насъ“.

или Твое славимъ

или Алилуия

Дяконътъ: Сила.

Хорътъ: „Св. Боже...“ или вмѣстотрисвятое.

Дяконътъ: „Господи спаси благочестивия“.

Св. Олтаръ пѣятъ: Господи спаси благочестивия

Хорътъ: пѣе сжщото, като дякона предварително възглася сжщото

Дяконътъ: „И услыши ни“.

Въ Св. Олтаръ: пѣятъ сжщото.

Дяконътъ: казва многолѣтието: (името на архиерея?) просвещенешаму и богупроизведенному митрополиту святейшия митрополлии (името), намъ же о... и владичъ, на многая лѣта.

Въ Св. Олтаръ: пѣятъ сжщото.

Хорътъ или пѣвцитъ: пѣятъ сжщото два пѣти.

Следъ прочитане Св. Евангелие, архиереятъ благославя народа съ дикирия и тракирия.

Хорътъ: „На многая лѣта и служба продължава — т. н. т.

Следъ възгласа на **Дякона:** „Возлюбимъ другъ друга...“

Хорътъ: „Оца и Сина...“

Въ Св. Олтаръ: пѣятъ „Возлюблю тя Господи...“

Старата практика е да се пѣе само „Возлюблю тя Господи...“

На отпуста, хорътъ пѣе многолѣтие: „Владико и свяшеночалника...“

Винаги, когато благославя архиереятъ, хорътъ пѣе многолѣтие.

Когато свещеникътъ произнася възгласъ, преди възгласа и следъ възгласа се покланя къмъ архиерея.

IV. Завършителни кондаци

следъ малкия входъ на по-главнитъ праздници на Светата Литургия

1. На 1 септемврий Индиктъ, църковна нова година се пѣе кондакъ: Въковъ Творче и Владико...“

2. Отъ 2 до 12 (освенъ 7) септемврий включително: Исакимъ... на поношение безчества...“

3. На 7 септемврий (праздненство Вжд. Богород.) : Дева днесъ Богородица Мария...“

4. На 13 септемврий (обновление на храма): Небо многосвѣтлое...“

5. На 14 септемврий (Воздвижение Честнаго Креста) и 21 септемврий включително Вознегейся на крестъ...“

6. Отъ 22 септемврий до 7 ноемврий включително Предстателство Християнъ...“

7. Отъ 8 до 25 ноемврий включително: Пречистий храмъ Славовъ...“

8. 26 ноемврий до 24 декемврий (освенъ 9 XIII) включително: Два днесъ превечное слово...“

9. На 9 декемврий (зачатие пресв. Богородици отъ Св. Ана): Празнуемъ днесъ вселенная...“

10. Отъ 25 до 21 декемврий вкл. (Рождество Христово) Два днесъ пресушественаго рождаетъ...“

11. На 1 януарий (Обръзание Господне): Всѣхъ Господь обръзание терпѣть...
12. Отъ 2 до 5 януарий включително: Во струяхъ днесь...
13. На 6 януарий (Богоявление и до отдаването на празника. Явилъ сеи днесь вселеннѣй...
14. Подиръ отдаването на Богоявление до отдаването на Срѣтение Господне: Утробу дѣвичу освѣтивъй...
15. На 1 февруарий (праздненство на Срѣтение Господне; Небесный ликъ...
16. Въ недѣля на Митаря и фарисея, ако се случяи вънъ отъ отдаванъиз на Срѣтение Господне. Фарисеева ублажимъ високоглаголанъ...
17. Въ праздничнитѣ на светиитѣ по минеа презъ седмичнитѣ дни, (освентъ недѣля) на първитѣ три триодни седмици: Предстателство христянъ...
18. Въ недѣля на Блудния синъ, ако се случи вънъ отъ отдаване на Срѣтение Господне: Отечества слави твоя...
19. Въ недѣля Месопустна, ако се случи вънъ отъ отдаване на Срѣтение Господне: Егда приидеши Боже...
20. Въ недѣля Сиропустне, ако се случи вънъ отъ отдаване на Срѣтение Господне: Нннѣ время добродѣтелей явися...
21. Отъ 1 до 5 недѣля на Великия постъ Возбраной воеводѣ победителна...
22. На Лазаровата сѣбота: Всѣхъ радость Христось...
23. Въ недѣля Вайя (Врѣбница): На престолѣ, на небеси...
24. На Въскресение Христово и до отдаването му (срѣда предна Възнесение Господне), освентъ седмичнитѣ дни на Томината недѣля: Аше и во гробъ снишель еси...
25. На свѣтлия петѣкъ; Отъ неистощимия ти...
26. Въ седмичнитѣ дни, до сѣбота включ. на Томина недѣля: Люблпитною дѣницею...
27. На преполовение и въ днитѣ до отдаването му, освентъ недѣля; Празднику законному...
28. На Възнесение Господне и до отдаването му: Еже о насъ исполнявъ смотрене...
29. Въ недѣлю Петдесятница и до отдаването ѝ: Егда снишель язики сила...
30. Въ недѣля на всички светии (1-ва подиръ Петдесятница): Яко начатки естества...
31. Подиръ недѣля на всички светии до 26 юлий включ.: Предстателство Христянъ...
32. На 2 юлий (Св. Богородица Влахериа): Одѣяние всѣмъ вѣрнимъ...
33. На 25 юлий (Успѣние на Св. Ана); Прародителей Христовихъ память...

34. На 27 юлий (Св. Седмочисленици и Св. Пантелей монѣ) и до 13 августъ включително: На горе преобразилъ еси...
35. На 1 августъ (Явление честнаго креста): Вознесийся на крестъ волео...
36. На 1 августъ, ако се случи въ недѣля: На горе преобразилъ еси...
37. На 14 августъ (предпразненство Успѣние пр. Б-ци): Въ славнѣй памяги твоей...
38. На 14 августъ. (Успѣние Пресвѣтая Богородици) и до 23 августъ — отдаването му: Въ молитвахъ неусилпающую Богородицу...
39. На 24 августъ и до 12 септемврий включ.: Иоакимъ и Ана...
40. На 31 августъ (Св. Богородица): Благоприятное твое, чрево...
41. На Благовещение, ако се случи въ 5-та недѣля на Великия постъ, кондака Предстателство христянъ...
42. На Благовещение, ако се случи въ Лазарова сѣбота въ недѣлю Вай, или първитѣ 4 дни отъ Страстната седмица Возбраной воеводѣ...
43. На Благовещение, ако се случи въ Недѣля — Пасха, или въ другъ день отъ Свѣтлата седмица: Аше и во гробъ снишель еси...
44. На задушница завършителенъ кондакъ е: Со свѣтими угокой...

Предпразденство и попразденство.

На Господски и Богородични праздници.

1. Особености на вечернята:

За правило се взима обикновено: „Господи Возвахъ.“ се пѣе по гласа на предпразденственитѣ стихирѣ; ако има Слава на святаго и Нинѣ на предпраздника. Стихвенитѣ стихирѣ се пѣятъ на предпраздника, съ припѣвитѣ, които съ написани предъ тѣхъ. Слава святаго, ако има и Нинѣ предпраздника.

Тропаритѣ: пѣемъ тропаря на светиата и Слава и Нинѣ тропаря на предпраздника

Забележка. Когато има предпразденство и попразденство, Богородични отъ края на минеа не взимаме.

2. Особености на вседневната полунощица.

Вмѣсто тропаритѣ „Всѣхъ жени градятъ.“ День онѣ стращный . . и „Предстателство . .“ четемъ тропаря на предпраздненството, или попразденството.

Вмѣсто тропаритъ „Глубиною мудрости . . . „Помяни Господи . . .“ Со святыми упокой . . .“ и „Блажимъ Тя вси роди . . .“ четемъ кондака на предпраздненството или попраздненството. Молитва „Помяни Господи . . .“ се изоставя, а направо се пристъпва къмъ отпущъ на полунощница.

3. Особености за воскресната полунощница.

Вмѣсто да четемъ ипакито на владѣющия гласъ, четемъ тропаря на предпраздненството или попраздненството.

4. **Особености** на праздничната полунощница. Следъ славата на литиитъ, Нинѣ вземаме на предпраздненството или попраздненството. Тъзи особености се отнасят и за празднично воскресната полунощница.

5. Особености къмъ вседневната утрень:

„Богъ Господь“ пѣемъ по гласа на предпраздненствения тропарь, сжщия тропарь пѣемъ два пжти; Слава пѣемъ тропаря на случившия се светия и Нинѣ пакъ тропаря на предпраздненството.

Стиховнитъ седални вземаме на предпраздненството.

Ексапостиларититъ се взиматъ на светията, а Слава и Нинѣ на предпраздненството.

Стиховнитъ стихири се пѣятъ на предпраздненството; Слава на случившия се светия и Нинѣ предпраздненството. Следъ „Благо естъ . . .“ пѣеме тропаря на светията и — Слава и Нинѣ, тропаря на предпраздненството

6. Особености къмъ воскресната вечерня:

„Господи възвахъ . . .“ пѣемъ на владѣющия гласъ, стихири вземаме: 4 воскресни, 3 на предпраздненството и 3 на случившия се светия. Слава предпраздненството и Нинѣ догматико.

Стиховни стихири пѣемъ воскреснитъ, Слава ако има на светията и Нинѣ предпраздненство.

Тропаритъ пѣемъ воскресния, Слава на светията и Нинѣ тропарь на предпраздненството.

7. Особености на воскресната утрень:

Тропаритъ се пѣятъ както на вечернята.

Седалнитъ пѣемъ 2 воскресни, Слава и Нинѣ на предпраздненството.

Катавасиитъ пѣемъ на предпраздненството. —

Ексапостиларититъ пѣемъ воскресния, Слава светата и Нинѣ предпраздненствения ексапостиларь.

Всяко дихание пѣемъ на владѣющия гласъ. Пѣемъ 4 стихири воскресни и 4 на предпраздненството, Следва предпраздненството и Нинѣ „Преблагословена еси . . .“; като следъ славословието се пѣятъ воскреснитъ тропари: „Днесъ спасения . . .“; или „Воскресъ изъ гроба . . .“

Забележка. На праздничната вечерня и утрень, молитвословията и пѣснопѣнията се извършватъ по реда, който е изложенъ въ минея.

Попраздненствата. Молитвословията и пѣснопѣнията се взиматъ само отъ минея до отданието на самия праздникъ; по сжщия редъ, който е изложенъ по-горе, за всички случаи на вечерня и утрень.

8. Отданието — При отданието на вечернята, пѣемъ службата на самиятъ праздникъ, като изпускаме само 1-я антифонъ отъ 1-та катизма и переминитъ. Утреньта се извършва както на самия праздникъ, като се изпуска само утренното евангелие.

Недѣля на Св. Отци.

Нѣколко недѣлни дни презъ годината, сж посветени на Св. Отци. При тѣзи случаи ние оставаме службата на случившия се светия и въ тази недѣля, вземаме службата на Св. Отци. Имаме следнитъ случаи: 1. Недѣлниятъ день отъ 11 — Октомврий до 18 сжщи. 2. Недѣлниятъ день отъ 11 — до 17-й Декемврий. 3. Недѣлниятъ день отъ 13-й до 19-й Юний. Недѣлнитъ дни, които ще се случатъ презъ тѣзи дати, се пѣе службата на Св. Отци, която ще намеримъ въ Минея на първитъ отъ горнитъ дадени дати; сжщото се отнася и за апостола и Евангелието на литургията.

Забележка. Има случаи, на много празнуеми светии, като напримеръ: Св. Климентъ Охридски, Св. Иоанъ Рилски, Св. Седмочисленици и др., които въ минея нѣматъ празднично последование. Въ такъвъ случай, ако нѣмаме специалнитъ издания на Св. Синодъ служби, то служиме си съ „Общака“ съамѣстно съ минея и типика.

КОНЕЦЪ

и Богу слава

СЪДЪРЖАНИЕ

	Странице
Последования Църковни изобщо	5
Редовни последования	
Богослужение извънъ великия постъ	
Вечерно богослужение	
Часъ девети и реда му.	6
За Тропаря и Кондака на 9-я часъ. Вечерня.	
Вседневна вечерня и реда ѝ	8
За катизмата на вседневната вечерня.	
" Стихиритъ на Госпоеи възвахъ	
" Стиховнитъ етихири.	
" Тропаря.	
Воскресна вечерня и реда ѝ	12
За Стихиритъ на Господи възвахъ на воскресната вечерня.	
" стиховнитъ стихири	"
" Тропаритъ на воскресната вечерня.	"
Празднична вечерня и редътъ ѝ	13
За стихиритъ на Господи възвахъ.	
" паремиитъ.	
" Стиховнитъ стихири.	
" тропаря.	
Воскресно-празднична вечерня	15
За катизмата.	
" стихиритъ на Господи възвахъ	
" стиховнитъ стихири.	
" Тропаритъ.	
Утренно богослужение	16
Вседневни и сжботна полунощници и реда имъ	
Забележки къмъ вседневната и сжботната лолунощници	

- Воскресна полунощница и реда ѝ** 18
 Забележки къмъ праздничната полунощница.
Празднична полунощница и реда ѝ 20
 Забележки къмъ праздничната полунощница
Воскресна празднична полунощница 21
Вседневна утрения и реда ѝ 21
 За тропаритъ на „Богъ Господъ“
 „ седалнитъ.
 „ канонитъ и припѣвитъ имъ.
 „ какъ четемъ канонитъ.
 „ стиховнитъ стихирѣ.
Воскресна утрения и редътъ ѝ 26
 За споменнитъ антифони.
 „ утренното Евангелие.
 „ канона и какъ четемъ канона.
 „ катавасиитъ.
 „ ексапостиларийтъ.
 „ хвалитнитъ стихирѣ и припѣвитъ имъ.
 „ Евангелскитъ стихирѣ (Слави на Всѣкое дихание).
Празднична утрения и реда ѝ. 30
 За Тропаря на „Богъ Господъ“.
 „ Полиелеа и Величанията.
 „ Прокимена
 „ утренното Евангелие.
 „ канона на праздничната утрения.
 „ Честнѣйшую.
 „ Светилния.
 „ Хвалитнитъ стихирѣ.
Воскресно празднична утрения и реда ѝ
 „ Тропаритъ на „Богъ Господъ“.
 „ Седалнитъ.
 „ Тропаритъ „Ангелски съборъ“.
 „ утренното Евангелие.
 „ канона.
 „ Честнѣйшую
 „ ексапостиларийтъ.
 „ хвалитнитъ стихирѣ.

- Втори отдѣлъ: Богослужение презъ великия постъ.** 36
Богослужение презъ пригответелнитъ дни.
Редътъ на богослужението презъ пригответелнитъ дни, ако въ тѣхъ се случи праздуемъ светия.
 За вечернята.
 „ полунощницата.
 „ утренията.
За богослужението презъ Св. 40-ца и порядъка на службитъ. 37
За утренното богослужение въ понедѣлникъ, вторникъ и четвъртъкъ презъ Св. 40-ца 38
 За полунощницата.
 „ утренията и реда ѝ.
 „ 1-я часть и реда му.
 „ 3-я „ „ „
 „ 6-я „ „ „
 „ 9-я „ „ „
 „ изобразителнитъ и редътъ имъ.
 „ зечернята и редътъ ѝ.
Забележки къмъ вседневното богослужение презъ Св. 40-ца. 43
 „ полунощницата.
 „ троичнитъ пѣсни.
 „ седалнитъ.
 „ пѣснитъ отъ священното писание и какъ се четатъ.
 „ канонитъ отъ триода.
 „ отъ где вземаме канонитъ и какъ ги четеме.
 „ схема за четене пѣснитъ отъ свещ. писание и канонитъ.
 „ светилнитъ.
За утренното богослужение презъ Св. 40-ца въ срѣда и петъкъ Преждеосвещенна Литургия. 40
 „ 18 та катизма.
 „ стихиритъ на Господи въззвахъ.
За утренното богослужение въ срѣда и петъкъ, когато нѣма Преждеосвещенна Литургия. 49
 Въ срѣда отъ 1, 2, 3 и 4 великопостни седмици.
 „ „ „ „
 „ „ „ 5-та „

- " петък " 1-та великопостна седмица.
 " " 2, 3 и 4-та " "
 " " 5-та " "
 " " 6-та " "
- За утренното богослужение презъ Св. 40-ца въ сѣбота. 52
- Въ сѣбота отъ 1-та седмица.
 " " 2, 3 и 4 седмици.
 " " 5 и 6-та седмици. 53
- За утренното богослужение презъ Св. 40-ца въ недѣля.
- За вечерното богослужение срещу : понедѣлникъ презъ Св. 40-ца.
 (подробности за 9-ия часъ и вечерната въ недѣля).
- За вечерното богослужение срещу : вторникъ, сръда, четвъртъкъ и петъкъ — Великого повечерие и реда му. 54
- Забележки къмъ великото повечерие.
- За вечерното богослужение срещу сѣбота презъ Св. 40-ца. Малкото повечерие и реда му. 56
- За канона.
 " акадиста.
 " кондака и Евангелието.
- За богослужението презъ Страстната седмица и порядъка му. 58
- Забележки.
- Отдѣлъ III. За богослужението презъ Св. 50-ца. 60
- Особености въ богослужението въ деньтъ на Пасхата и реда му.
 Какъ се пѣе Пасхалния канонъ.
 Какъ се пѣе 9-та пѣсенъ отъ Пасхалния канонъ.
- За вечерното богослужение презъ свѣтлата седмица за 9-ия часъ и реда му. И за вечерната и реда ѝ. 62
- За вседневното богослужение огъ Томина недѣля до Възнесение. 65
- За 9-ия часъ и реда му.
 " Вечерната и реда ѝ.

- " полунощницата и реда ѝ
 " утренията и реда ѝ.
 " Забележка. 66
- За Св. Литургия 97
- За разнитъ съслужения
 За Св. Литургия извършвана отъ архиерей 67
- Завършителни кондаци следъ малкия входъ на Св. Литургия. 69
- За особеноститѣ на предпразденство и попражденство за недѣлитѣ на Св. Отци. 71
- Недѣля на Св. Отци 73

---

 oooOooo
